

2024. évi II. törvény

a lelkipásztorok szolgálatáról és jogállásáról

PREAMBULUM

Krisztus az anyaszentegyház építésére mindenkor rendelt és adott pásztorokat és tanítókat (1Kor 12, 28; Ef 4,11-12), hogy magának egyházat gyűjtsön vagy szervezzen, s azt kormányozza és megtartsa, mindig felhasznált szolgákat, ma is felhasználja és a jövőben is fel fogja használni őket, amíg csak egyház lesz a földön. Tehát az egyházi szolgák eredete felhatalmazás és tiszte igen régi és isteni, nem pedig új és emberi rendelés. Tudna ugyan az Isten közvetlenül a maga hatalmával egyházat gyűjteni maga köré az emberek közül, de tetszett neki az emberek között az emberek szolgálata által munkálkodni (II. Helvét Hitvallás XVIII. fejezet).

Ugyanitt olvassuk tovább, hogy „A szolgák kötelességei különfélék, de ezeket sokan mégis két dologra szűkítik le, amelyekbe a többi is mind beletartozik: Krisztus evangéliumának tanítása és a sákramentumok törvényes kiszolgáltatása. A szolgák feladata ugyanis az, hogy gyűjtsék össze a szent közösséget, körükben hirdessék Isten igéjét, az egész tanítást alkalmazzák az egyház helyzetére és hasznára, hogy amit tanítanak, az szolgálja a hallgatók javát, és építse a hívőket. Az egyházi szolgák feladata, mondom, hogy tanítsák a tudatlanokat, serkentsék és előmenetelre ösztökéljék azokat, akik az Úr útján vesztegelnek vagy lassabban haladnak előre, vigasztalják és erősítsék a kicsinyhitűeket, vértessék fel őket a Sátán különféle kísértései ellen, dorgálják meg a vétkezőket, térítsék vissza a jó útra a tévelygőket, emeljék fel az elesetteket, cáfolják meg azokat, akik ellentmondanak, sőt, űzzék el az Úr aklától a farkasokat, róják meg bölcsen és keményen a bűnöket és a bűnösöket, ne nézzék el és ne hallgassák el, ha bűnt látnak; a sákramentumokat pedig szolgáltatassák ki, ajánlják a velük való helyes éleést, és annak vételére egészséges tanítással készítsenek elő mindenkit, tartsák meg a hívőket a szent egységben, és akadályozzák meg a szakadásokat. Feladatuk továbbá, hogy tanítsák meg a hit alapjait a tudatlanoknak, vigyék a szegények szükségéit a gyülekezet elé, látogassák meg a betegeteket és azokat, akiket különféle kísértések gyötörnek, oktassák őket, és tartsák meg az élet útján. Ezenkívül tartsanak nyilvános imádkozásokat, vagy szükség idején könyörgéseket, böjttel, vagyis szent megtartóztatással egybekötve, és a lehető legszorgalmasabban gondoskodjanak mindenről, ami a helyi egyházak nyugalmát, békéjét és javát szolgálja. Hogy az egyházi szolga mindezt jobban és könnyebben teljesíthesse, mindenekelőtt azt kívánjuk meg tőle, hogy legyen istenfélő, buzgón imádkozzék, olvassa kitartóan a Szentírást, legyen éber mindenben és mindig, és tündökljék tiszta léttel mindenki előtt.”

ELSŐ RÉSZ

BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

I. Fejezet

A törvény célja

1. § E törvény szabályozza a Magyarországi Református Egyház kebelébe tartozó lelkipásztorok szolgálatának alapvető szabályait, a lelkipásztori jogállásához fűződő fogalmakat, meghatározza a szolgálati területek feladatellátásának főbb jellemzőit, szabályozza a lelkipásztori életpálya egyes szakaszainak lényeges vonásait, az ezekhez fűződő egyházi és adminisztratív cselekményeket, valamint rendelkezik a lelkipásztorok jogairól és kötelezettségeiről.

II. Fejezet

Alapelvek

2. § (1) Az egyházi szolgálat az evangélium hirdetésének, tanításának, a sákramentumok kiszolgáltatásának, az egyházi rend fenntartásának teljesítése, melyet az Alkotmánytörvénynek megfelelően az egyetemes papság és a zsinat-presbiteri elvek alapján a lelkipásztorok a Magyarországi Református Egyház nem lelkipásztor tagjaival választott testületekben közösen, közös felelősséggel gyakorolnak.

(2) A lelkipásztori szolgálatok végzése a Magyarországi Református Egyházban a Szentírás, az elfogadott hitvallások, az Alkotmánytörvény és más jogszabályok rendelkezései szerint történik. A lelkipásztori szolgálatban a krisztusi elhívás és az egyházi kiválasztás elvei érvényesülnek.

3. § (1) A lelkipásztorok személyes felelőssége, hogy a figyelmet Jézus Krisztus jelenlétére irányítsák, és a közösséget arra hívják, hogy életükkel és bizonyágtételükkel az Urat szolgálják (1Tim 2, 5; 1Kor 4, 1; 9, 19; Lk 22, 26-27).

(2) A lelkipásztor és a gyülekezet közötti bensőséges kapcsolat a közösségben fejeződik ki, hiszen a lelkipásztornak és a gyülekezetnek fel kell ismernie Isten akaratát és a Lélek vezetését. A lelkipásztorok felelőssége, hogy a gyülekezetek és az egyházi szolgálat ügyeit közösen is képviseljék az egyházi testületekben és a Magyarországi Református Egyház egységét építsék (Mt 18, 19-20).

4. § (1) A tisztséget viselő lelkipásztorok a tisztséget nem viselő lelkipásztorokkal egyenlő tekintélyűek (Mt 23, 8-12), szükséges azonban, hogy közülük egyesek az Alkotmánytörvény és más jogszabályok szerint a közösség választása alapján - rátermettségükre, alkalmasságukra figyelemmel - a többiek előtt járjanak és gondoskodjanak arról, hogy a Magyarországi Református Egyházban minden ékes és jó rendben történjék (1Kor 14, 40; 1Tim 3, 1-7; 1Pt 5, 2-3).

(2) A lelkipásztor jogállásától és az általa ellátott szolgálattól függetlenül - Isten Igéje alapján az egyházi törvények által meghatározott szolgálati rend szerint - tartsa tiszteletben és hajtsa végre előljárói törvényes rendelkezéseit, utasításait.

III. Fejezet

A törvény személyi és területi hatálya

5. § A törvény hatálya kiterjed a lelkipásztorokra, továbbá a jelen törvényben meghatározott esetekben a református felsőoktatási intézményben református teológia szak lelkész szakirányú hallgatói jogviszonnyal rendelkező hallgatókra (továbbiakban: lelkész hallgató).

6. § A Magyarországi Református Egyház elismeri a Kárpát-medencében lévő református lelkészképzést nyújtó felsőoktatási intézmények oklevelét. A lelkipásztori szolgálati viszony létesítésére, szünetelésére, megszűnésére a szolgálat végzésének helyén hatályos egyházi jogszabályok irányadóak.

MÁSODIK RÉSZ

ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

7. § E törvény alkalmazásában:

1. Lelkipásztor: lelkipásztori nyilvántartásban szereplő, felszentelt, lelkipásztori szolgálatot ellátó református egyháztag.

2. Lelkész diploma: a Magyarországi Református Egyház, vagy egyházkerületei által fenntartott, államilag akkreditált felsőoktatási intézményben református teológia szak lelkész szakirányon szerzett oklevél, vagy ezen képzőhelyek által honosított, református lelkész szakképzettséget igazoló egyetemi, főiskolai oklevél.

3. Egyházi személy: a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény alapján az a lelkész diplomával rendelkező református egyháztag, aki egyházi felhatalmazás alapján lelkipásztori vagy lelkipásztori jellegű szolgálatot lát el, vagy azt jelen szabályozás elfogadása előtt látta el, valamint az egyházi kisegítő szolgálatra kirendelt lelkész hallgató.

4. Lelkipásztori jogviszony: a lelkész diplomával rendelkező egyháztag, valamint a Magyarországi Református Egyház között a lelkipásztori nyilvántartásba vétellel létrejövő és a lelkipásztori nyilvántartásból való törlésig tartó sajátos jogviszony.

5. Lelkipásztori szolgálati viszony: a Magyarországi Református Egyház belső rendje szerint megtörtént választás, vagy az arra feljogosított egyházi felettestől származó felhatalmazás (kirendelés, kinevezés, megbízás) alapján, a lelkipásztori állás elfoglalásával létrejött sajátos egyházi jogviszony. Lelkipásztori szolgálati viszonynak minősül az e törvény szerint exmisszusként, illetve exmisszus-gyakornokként történő kirendelés alapján egyházi kisegítő szolgálat végzésére létrejött sajátos egyházi jogviszony is a kirendelés időtartamára.

5.1. Választás: a Magyarországi Református Egyház választási szabályairól szóló törvényben meghatározott, egyházi szolgálati viszonyt létrehozó eljárás.

5.2. Egyházi felhatalmazás:

a) **Kinevezés:** missziói lelkipásztori, gondozó egyházközségi lelkipásztori, intézményi lelkipásztori állások betöltésekor a lelkipásztori szolgálati viszonyt keletkeztető, a püspök által kiállított okirat, melléklete a díjlevél.

b) **Kirendelés:**

ba) beosztott lelkipásztori és intézményi beosztott lelkipásztori állás betöltésére a püspök vagy a Zsinat lelkészi elnöke által kiadott, lelkipásztori szolgálati viszonyt keletkeztető, határozatba foglalt szolgálati rendelkezés, melléklete a díjlevél.

bb) segédlelkészi vagy egyházi kisegítő szolgálat végzésére kiadott, lelkipásztori szolgálati viszonyt keletkeztető, határozatba foglalt püspöki szolgálati rendelkezés.

bc) egyházi kisegítő szolgálat végzésére kiadott, lelkipásztori szolgálati viszonyt keletkeztető, határozatba foglalt püspöki szolgálati rendelkezés.

bd) helyettes lelkipásztori szolgálat végzésére kiadott, lelkipásztori szolgálati viszonyt keletkeztető, határozatba foglalt esperesi szolgálati rendelkezés, melléklete a díjlevél.

c) **Megbízás:** nyugdíjas lelkipásztor részére határozott időre vagy eseti jelleggel, meghatározott szolgálat ellátására kiadott, határozatba foglalt okirat (megbízólevél), amely felhatalmazást ad a megbízásban szereplő helyen és időben, az abban meghatározott lelkipásztori szolgálat ellátására, a szolgálat helye szerint illetékes gyülekezeti lelkipásztor tudomásával; a megbízólevél melléklete - az egyszeri megbízás kivételével - a díjlevél;

6. Lelkipásztori szolgálat:

a) az igehirdetés,

b) a sákramentumok kiszolgáltatása,

c) a konfirmáció,

d) az esketés,

e) a temetés,

f) a hitéleti alkalmak megtartása,

g) a lelkigondozás,
h) az egyházi anyakönyvek vezetése,
i) pedagógiai, diakóniai, missziói, kulturális és egyházi gazdálkodási, igazgatási, adminisztratív tevékenységek végzése.

7. Lelkipásztori jellegű szolgálat: pedagógiai, diakóniai, missziói, kulturális és egyházi gazdálkodási, igazgatási adminisztratív tevékenységek végzése, amennyiben az egyébként lelkészi diplomához nem kötött feladatot lelkészi diplomával rendelkező személy végzi, egyházi felhatalmazás alapján.

8. Egységes zsinati lelkészképesítő vizsga: a lelkész diplomával rendelkező református lelkipásztorjelölt által a lelkipásztori szolgálathoz szükséges elhívásról való bizonyágtétel, továbbá a lelkipásztori feladatok ellátásához szükséges készségekről, képességekről, ismeretekről, elméleti és gyakorlati felkészültségről való számadás.

9. Egységes Zsinati Lelkészképesítő Bizottság: zsinati szabályrendelet alapján felállított testület, amely lefolytatja és elbírálja az egységes zsinati lelkészképesítő vizsgát, véleményezi a lelkészi képesítés hatályban tartására, vagy a lelkészi képesítés visszaállítására vonatkozó kérelmeket és ellátja az egyházi jogszabályban meghatározott egyéb feladatokat.

10. Lelkészi képesítés: az Egységes Zsinati Lelkészképesítő Bizottság által kiállított, a lelkipásztori felszenteléshez szükséges református lelkészi oklevél, amely igazolja, hogy a lelkész diplomával rendelkező református egyháztag sikeres egységes zsinati lelkészképesítő vizsgát tett.

11. Lelkészszentelés: a lelkészi képesítést szerzett lelkipásztornak az anyaszentegyház szolgálatára való, egyházkerületi közgyűlés keretében megtartott, istentiszteleti rendtartás szerint eskütétellel történő elköteleződése.

12. Lelkészszentelési eljárás: az egyházkerületi közgyűlés határozatán alapuló és közgyűlési alkalom keretében elvégzett cselekmények sorozata, mely során a püspök - lehetőség szerint évenként - az egyházkerület espereseinek segédkezésével istentiszteleti rendtartásban megállapított eljárás szerint a lelkipásztori képesítést szerzett és lelkipásztori szolgálatok teljesítésére felhatalmazott egyháztagot teljes jogú lelkésszé felszenteli, melynek során a püspök és az egyházkerület esperesei a felszentelés alatt álló lelkipásztorra kézzelkötött áldást kérnek, a lelkipásztori karba befogadják, a lelkipásztor az zsinati szabályrendeletben rögzített lelkipásztori esküt leteszi és az ezt igazoló lelkészszentelési emléklapot átveszi.

13. Lelkipásztori eskü: a lelkészszentelési eljárás része, letételével a jelölt véglegesen elkötelezi magát a református anyaszentegyház lelkipásztoraként történő szolgálatra. Az eskü egyben az egyházi joghatóság elismerésére és elfogadására vonatkozó alávetési nyilatkozat.

14. Concessa: a lelkipásztorválasztás érvényességét és végleges eredményét igazoló, a lelkipásztori állás elfoglalását engedélyező, az illetékes esperes által kiadott okirat.

15. Beiktatás: a lelkipásztorválasztás eredményének hatályba lépését és a concessa kiadását követő ünnepélyes eljárás, mely során a megválasztott gyülekezeti lelkipásztorra istentisztelet keretében, az esperes vagy az általa megbízott egyházmegyei tisztségviselő és a lelkipásztortársak áldást kérnek.

16. Bekebelezés: a felszentelt lelkipásztor egyházmegyébe - és egyidejűleg az egyházkerületbe - egyházmegyei közgyűlési határozattal az érintett lelkipásztor kérelmére történő befogadása.

17. Teljes jogú lelkipásztor: lelkészi képesítéssel rendelkező felszentelt lelkipásztor. Teljes jogú lelkipásztor állása szerint lehet önálló jogállású lelkipásztor (önálló lelkipásztor) és nem önálló jogállású lelkipásztor (helyettes lelkipásztor és beosztott lelkipásztor).

17.1. Önálló lelkipásztor: az a teljes jogú lelkipásztor, akit önálló jogállású lelkipásztori állásra megválasztottak, vagy arra kinevezést kapott.

17.2. Helyettes lelkipásztor: az a teljes jogú lelkipásztor, aki önálló lelkipásztori állás - átmeneti vagy tartós - megüresedése esetén meghatározott időre, vagy feltétel bekövetkeztéig nem önálló jogállással esperesi kirendelést kapott.

17.3. Beosztott lelkipásztor: az a teljes jogú lelkipásztor, aki önálló lelkipásztor lelkipásztori szolgálatának segítésére nem önálló jogállású lelkipásztori állásra püspöki kirendelést kapott, továbbá az a lelkész diplomával rendelkező, református felsőoktatási intézménybe beiratkozott, nappali tagozatos hitéleti doktorandusz (PhD), akit már felszenteltek, de nem áll más lelkipásztori szolgálati viszonyban.

18. Segédlelkész: az az ideiglenes jelleggel lelkipásztori szolgálatra, felügyelő lelkipásztor mellé, meghatározott időre, vagy feltétel bekövetkezéséig kirendelt, lelkipásztori nyilvántartásba vett, lelkész diplomával rendelkező egyháztag, továbbá az a lelkész diplomával rendelkező, református felsőoktatási intézménybe beiratkozott, nappali tagozatos hitéleti doktorandusz (PhD), aki egységes zsinati lelkészképesítő vizsgát még nem tett, vagy a lelkészképesítő vizsgát már letette, de még nem szentelték fel.

19. Egyházi kisegítő szolgálat: lelkész hallgató által a rá vonatkozó feltételek teljesítése esetén ideiglenes jelleggel, meghatározott időre és szolgálati helyre az illetékes egyházkerület püspöke által adott kirendeléssel ellátható, a kirendelésben meghatározott egyházi szolgálat.

Egyházi kisegítő szolgálatot ellátó lelkész hallgató az exmisszus-gyakornok, az exmisszus és legátus.

19.1. Exmisszus-gyakornok: az a lelkész hallgató, aki a teológia szak lelkész szakirány intézményi mintatantervében meghatározott kötelező gyakorlati év előtanulmányi kötelezettségét teljesítette, és akit a felsőoktatási intézmény által javasolt gyakorlóléhelyre a gyakorlóléhely szerint illetékes egyházkerület püspöke - hallgatói jogviszonyának érintetlenül hagyásával - ideiglenes jelleggel, a gyakorlati év teljesítése céljából, egyházi kisegítő szolgálatra kirendel, mely kirendelés annak időtartamára lelkipásztori szolgálati viszonyt keletkeztet.

19.2. Exmisszus: az a lelkész hallgató, aki a teológia szak lelkész szakirány intézményi mintatantervében meghatározott kreditek legalább 75%-át már megszerezte, de a teológia szak lelkész szakirány intézményi mintatantervében előírt kötelező gyakorlati év tanulmányi feltételeit még nem teljesítette, és őt a gyakorlóléhely szerint illetékes egyházkerület püspöke - hallgatói jogviszonyának érintetlenül hagyásával - ideiglenes jelleggel egyházi kisegítő szolgálatra kirendel, mely kirendelés annak idejére lelkipásztori szolgálati viszonyt keletkeztet.

19.3. Legátus: az a lelkész hallgató, aki a teológia szak lelkész szakirány intézményi mintatantervében meghatározott tanulmányi kötelezettségként teljesítendő legáció keretében a legátust fogadó egyházközség területileg illetékes püspöke a felsőoktatási intézmény kezdeményezésére karácsony, húsvét vagy pünkösd ünnepére, az adott ünnep időtartamára és egy vagy több egyházközségre kiterjedően egyházi kisegítő szolgálatra ideiglenes jelleggel kirendel.

20. Parókiális jog: Az önálló gyülekezeti lelkipásztor szolgálati illetékességi területén - a jelen törvényben meghatározott kivételekkel - kizárólagosan jogosult lelkipásztori szolgálatot végezni.

21. Libellus: A legáció hivatalos dokumentálására és a legátus szolgálatának a szolgálati hely (elnök) lelkipásztora által történő értékelésére szolgáló formanyomtatvány.

22. Díjlevél: a lelkipásztor rendszeres pénzbeli és természetbeni javadalmát, szolgálati viszonyával kapcsolatos jogait és kötelezettségeit megállapító okirat.

23. Díjlevél-kiegészítés: a lelkipásztori szolgálati viszony létesítésére jogosult által kiadott, a már meglévő lelkipásztori szolgálati viszony mellett további lelkipásztori szolgálati viszony fenntartásához pénzbeli vagy természetbeni hozzájárulást biztosító okirat.

24. Stóla: az esketési, temetési szolgálatokért a szolgálatot igénybevevő által az egyházközségnek a lelkipásztor javára juttatott, járulékalapot képező pénzbeli adomány.

25. Lelkipásztori nyilvántartás: a lelkész diplomával rendelkező református egyháztagokról e törvény szerint vezetett nyilvántartás.

26. Egyházi kisegítő szolgálati nyilvántartás: egyházi kisegítő szolgálatot ellátó lelkész hallgatókról a szolgálati hely szerint illetékes egyházkerület által vezetett nyilvántartás

27. Törzskönyv: a lelkipásztori nyilvántartásba vétel tényét igazoló, a nyilvántartott természetes személyazonosító adatait, életpályájának mozzanatait, a rá vonatkozó jogviszony tartalmi elemeit hitelesen tartalmazó okirat.

28. Szolgálati bizonyítvány: a bizonyítványt kérő által kért törzskönyvi adatokat, továbbá egyéb, a szolgálati viszonyra vonatkozó adatokat tartalmazó, az esperes által kiállított okirat.

29. Lelkipásztori szolgálati igazolvány: a lelkipásztor szolgálati viszonyának fennállását igazoló, a Zsinati Hivatal által kiadott hivatalos okirat.

30. Lelkipásztori szolgálati titok: mindazon információ, amely a lelkipásztori szolgálati viszony során a lelkipásztori szolgálattal összefüggésben a lelkipásztor tudomására jut.

HARMADIK RÉSZ

A LELKIPÁSZTORI ÉLETPÁLYA

I. Fejezet

A lelkipásztori szolgálatra való felkészülés, lelkészképzés és lelkészi képesítés

8. § A lelkipásztori életpálya a szolgálatra való elhívással és a szolgálatra való felkészüléssel veszi kezdetét.

9. § A lelkipásztori szolgálat képzési feltétele

a) a lelkész diploma, valamint

b) a lelkészi képesítés

megszerzése.

10. § A lelkész diploma megszerzésének feltételeként a felsőoktatási intézmény által előírtakon túl az intézményi mintatantervben rögzítettek szerint

a) legációszolgálatokat,

b) évközi és félévközi gyakorlatokat, valamint

c) összefüggő szakmai gyakorlatként legalább két szemeszter időtartamú gyakorlati évet

is köteles teljesíteni.

11. § (1) A lelkészi képesítés megszerzéséhez szükséges egységes zsinati lelkészképesítő vizsgára lelkész diplomával rendelkező, lelkipásztori nyilvántartásba vett teljes jogú egyháztag jelentkezhet, feltéve, hogy az egységes zsinati lelkészképesítő vizsga rendjéről szóló zsinati szabályrendelet feltételeinek eleget tesz.

(2) Az egységes zsinati lelkészképesítő vizsga rendjére és követelményeire a Zsinat szabályrendelete irányadó.

II. Fejezet

Felszentelés, bekebelezés

12. § (1) A lelkipásztor felszentelésére egyházkerületi közgyűlés keretében, istentiszteleti rendtartás szerint kerül sor, melynek során eskütételével a lelkészi képesítést szerzett lelkipásztor véglegesen elkötelezi magát az anyaszentegyház szolgálatára, ezután a püspök a lelkipásztori szolgálatok teljesítésére felhatalmazza.

(2) A lelkészszentelési eljárás részletes rendjét az istentiszteleti rendtartás határozza meg.

(3) A lelkész a felszentelését követően jogosult a lelkipásztor megnevezés használatára.

13. § (1) A bekebelezés iránti kérelmet a lelkész a felszentelést követő tizenöt napon belül köteles előterjeszteni a (2) bekezdésben meghatározott elbírálására jogosultnak.

(2) A bekebelezés iránti kérelem elbírálására annak az egyházmegyének a közgyűlése illetékes, amelynek a területén a lelkipásztor lakóhelye, magyarországi lakóhely hiányában tartózkodási helye (a továbbiakban: lakóhely) van.

(3) A bekebelezést követően

a) ha a felszentelést követő első lelkipásztori szolgálati viszony létesítése nem abban az egyházmegyében történik, ahová a lelkipásztort bekebelezték, vagy

b) ha a szolgálati hely változásával az illetékes egyházmegye is változik, a lelkipásztornak a lelkipásztori szolgálati viszony létesítését követő tizenöt napon belül kérnie kell a szolgálati hely szerint illetékes egyházmegye közgyűlésétől a bekebelezését. A bekebelezésről az esperes egyidejűleg tájékoztatja a korábbi bekebelezés szerinti esperest, ahol a bekebelezett lelkipásztorok közül törölni kell.

(4) A (3) bekezdés b) pontját többes szolgálati viszony létesítése esetén nem kell alkalmazni.

(5) Ha az országos hatáskörű szervezetnél lelkipásztori szolgálati viszonyal rendelkező lelkipásztor bekebelezését követően más egyházmegye területén létesít lakóhelyet, a változást követő tizenöt napon belül kérnie kell az új lakóhely szerint illetékes egyházmegye közgyűlését a bekebelezésre.

(6) A bekebelezésről a kérelem benyújtását követő három hónapon belül dönteni kell. A döntésről a bekebelezését kérő lelkipásztort értesíteni kell.

(7) Lelkipásztori szolgálati viszony csak bekebelezett lelkésszel létesíthető.

III. Fejezet

A lelkipásztori szolgálat

1. A lelkipásztori szolgálat általában

14. § (1) A 7. § 6. pont a)-e) pont szerinti lelkipásztori szolgálat csak lelkipásztori szolgálati viszonyban végezhető.

(2) Kivételt képez az (1) bekezdés alól

a) a legátus püspöki kirendeléssel ideiglenesen ellátott egyházi kisegítő szolgálata,

b) lelkész diplomával rendelkező, de lelkipásztori szolgálati viszonyban nem álló (rendelkezési állományban levő) református egyháztag egyedi alkalomra vonatkozó - különösen evangelizáció, ökumenikus imahét, közös szolgálat (különösen az úrvacsora kiszolgáltatásakor), vagy más okból egy-egy szolgálatra kiterjedő -, a szolgálat ellátására jogosult lelkipásztor meghívására történő vendégszolgálata, melyhez a vendégszolgálat megkezdése előtt a meghívó lelkipásztor köteles legkésőbb a vendégszolgálatot megelőző napig beszerezni az illetékes esperes jóváhagyását,

c) a Magyarországi Református Egyház választási szabályairól szóló törvény szerinti vendégszolgálat és bemutatkozó szolgálat.

(3) A lelkipásztor részére a szolgálati viszony létesítésekor a Zsinati Hivatal lelkipásztori szolgálati igazolványt állít ki. A szolgálati igazolványt a szolgálati hely szerint illetékes egyházkerület évente hitelesíti. A lelkipásztor a szolgálati viszony megszűnésével egyidejűleg a lelkipásztori szolgálati igazolványt a kibocsátó részére köteles visszaadni. A visszaadott igazolványt a Zsinati Hivatal érvényteleníti.

(4) Református lelkészi, református lelkipásztori minőségében nyilatkozni, eljárni, magát református lelkészként, református lelkipásztorként feltüntetni, megnevezni csak lelkipásztori szolgálati viszonyral rendelkező felszentelt lelkipásztor jogosult. Ennek megszegése esetén fegyelmi eljárást kell indítani. Lelkipásztori szolgálati viszony hiányában a lelkész diplomával rendelkező személy megnevezése okleveles teológus (lelkész szakirány). Aki lelkipásztori szolgálati viszonyt követően lett nyugdíjas, a nyugalmazott református lelkész, lelkipásztor megnevezést használhatja.

2. A lelkipásztori szolgálat típusai szolgálatvégzési hely szerint

15. § (1) A lelkipásztor lelkipásztori szolgálati viszonya létrejöhet

a) egyházközségben önálló lelkipásztorként (gyülekezeti lelkipásztor), helyettes lelkipásztorként, beosztott lelkipásztorként, vagy segédlelkészként,

b) egyházi, illetve nem egyházi fenntartású intézményben, vagy egyházkormányzati szerv szolgálatában (intézményi lelkipásztor)

a rá vonatkozó szabályok szerint a lelkipásztori szolgálati viszonyát létrehozó egyházi választás, vagy az arra feljogosított egyházi felettől származó egyházi felhatalmazás (kinevezés, kirendelés, megbízás) alapján.

16. § (1) A gyülekezeti lelkipásztor a szolgálatát egyházközségben látja el, szolgálati illetékességi területe megegyezik az egyházközség illetékességi területével.

(2) A gyülekezeti lelkipásztort a szolgálati illetékességi területén parókiális jog illeti meg, mely alapján a hozzájárulása nélkül más nem végezhet lelkipásztori szolgálatot.

(3) Nem kell a gyülekezeti lelkipásztor (2) bekezdés szerinti hozzájárulása

a) a Zsinat lelkészi elnöke, alelnöke,

b) a területileg illetékes püspök, lelkészi főjegyző,

c) a területileg illetékes esperes, lelkészi főjegyző,

d) az egyházközség illetékességén működő intézmény intézményi lelkipásztorának az intézmény területén történő, valamint

e) katonák temetése esetén a tábori lelkész szolgálata esetén.

(4) A (3) bekezdés d) pontjában meghatározott kivétellel a lelkipásztor szolgálata megkezdése előtt a parókiális joggal rendelkező lelkipásztort tájékoztatja, amennyiben a szolgálat anyakönyvezést igényel, az anyakönyvezéshez szükséges adatok átadásával.

17. § Az intézményi lelkipásztor a szolgálatát elláthatja:

a) egyházi jogi személy fenntartásában lévő

aa) köznevelési, szakképző intézményben,

ab) felsőoktatási intézményben,

ac) egészségügyi, szeretetszolgálati intézményben,

ad) missziói intézménynél,

ae) tudományos gyűjteményben (könyvtár, levéltár, múzeum),

b) nem egyházi fenntartású szervezetekben:

ba) büntetés-végrehajtási intézetben (börtönlelkész),

bb) honvédelmi szervezetnél (tábori lelkész),

bc) egészségügyi intézménynél (lelkigondozó vagy kórházlelkész),

bd) nem egyházi, illetve nem református szociális ellátásban, intézményben,

be) nem egyházi, illetve nem református köznevelési, szakképző és felsőoktatási intézményben (hit- és erkölcsoktató, hittanár), egyetemi lelkipásztor,

bf) az Egyház céljait szolgáló, illetve támogató, és erre megállapodást kötött civil szervezetnél,

c) egyházkormányzati szerv szolgálatában.

3. A lelkipásztori szolgálat típusai képesítés és jogállás szerint

18. § Képesítése szerint a lelkipásztor

- a) teljes jogú, vagy
- b) nem teljes jogú.

19. § (1) A teljes jogú lelkipásztor szolgálatát

- a) önálló jogállású lelkipásztori állásban (önálló lelkipásztor), vagy
- b) nem önálló jogállású lelkipásztori állásban (helyettes lelkipásztor és beosztott lelkipásztor),
láthatja el.

(2) A nem teljes jogú lelkipásztor lelkipásztori szolgálatra kizárólag segédlelkésként (káplánként) kaphat kirendelést.

3.1. Teljes jogú, önálló jogállású lelkipásztor

20. § (1) A teljes jogú, önálló jogállású lelkipásztor (önálló lelkipásztor) a lelkipásztori szolgálatot teljes körűen és önállóan jogosult ellátni.

(2) Az önálló lelkipásztor a szolgálatvégzési helye szerint lehet:

- a) egyházközségben szolgáló
  - aa) választott gyülekezeti lelkipásztor,
  - ab) missziói egyházközségbe kinevezett lelkipásztor,
  - ac) gondozó egyházközségbe kinevezett lelkipásztor.
- b) intézményben szolgáló
  - ba) református felsőoktatási intézménybe kinevezett, részben vagy egészben hitéleti szakok oktatását ellátó olyan egyetemi, főiskolai docens, egyetemi, főiskolai tanár, mesteroktató, aki teljes jogú lelkipásztor,
  - bb) a szeretetszolgálati, egészségügyi, köznevelési, szakképző és felsőoktatási intézményben, gyűjteményben, missziói szervezetben, intézményben vagy egyházkormányzati szervnél szolgálatában álló intézményi lelkipásztor, amennyiben a szolgálat önállóan történő ellátására kapott egyházi kinevezést és nem áll más lelkipásztori szolgálati viszonyban,
    - bc) kórházlelkész,
    - bd) börtönlelkész,
    - be) tábori lelkész,
    - bf) egyetemi, főiskolai lelkipásztor.

3.2. Teljes jogú, nem önálló jogállású lelkipásztor

21. § Teljes jogú, nem önálló jogállású lelkipásztor a helyettes lelkipásztor és a beosztott lelkipásztor. A teljes jogú, nem önálló jogállású lelkipásztor lelkipásztori szolgálati viszonya kirendeléssel jön létre.

3.2.1. Helyettes lelkipásztor

22. § A teljes jogú lelkipásztort helyettes lelkipásztorként az illetékes esperes átmenetileg vagy tartósan betöltetlen gyülekezeti lelkipásztori álláshelyen szolgálat önálló ellátására, de nem önálló státusszal rendeli ki meghatározott időre vagy meghatározott feltétel bekövetkezéséig. Jogosultságai és kötelezettségei a kirendelés időtartama alatt megegyeznek a helyettesített lelkipásztoréval.

3.2.2. Beosztott lelkipásztor

23. § (1) Beosztott lelkipásztor

- a) a gyülekezeti szolgálatra beosztottként kirendelt lelkipásztor,
- b) intézménybe diakóniai, missziói feladatok végzésében való közreműködésre, egyházi igazgatási feladatok ellátására beosztottként kirendelt lelkipásztor,

c) református felsőoktatási intézménybe beiratkozott nappali tagozatos hitéleti doktorandusz (PhD) tanulmányokat folytató teljes jogú lelkipásztor,

d) református felsőoktatási intézménybe kinevezett, részben vagy egészben hitéleti szakok oktatását ellátó a 20. § (2) bekezdés b) pont ba) alpontja alá nem tartozó oktató, tanár, aki teljes jogú lelkipásztor.

(2) Az (1) bekezdés a)-b) pontja szerinti beosztott lelkipásztort a püspök rendeli ki. Az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott beosztott lelkipásztor lelkipásztori szolgálati viszonyának keletkezésére a püspöki kirendelésen túl a Magyarországi Református Egyház felsőoktatásáról szóló törvény, az állami ágazati jogszabályok, valamint a felsőoktatási intézmények alapító okiratának, valamint szervezeti és működési szabályzatainak rendelkezéseit is alkalmazni kell.

(3) Az (1) bekezdés a)-c) pontja szerinti beosztott lelkipásztor feladatellátási, irányítási, igazgatási jogai korlátozottak, szolgálatát az önálló lelkipásztor - több önálló gyülekezeti lelkipásztor esetén a presbitérium lelkészi elnöke - mint elnök lelkipásztor útmutatásával végzi.

(4) Az a felszentelt lelkipásztor, aki református felsőoktatási intézménybe beiratkozott nappali tagozatos hitéleti doktorandusz (PhD) beosztott lelkipásztori szolgálatra történő kirendelésére a református felsőoktatási intézményt fenntartó egyházkerület püspöke, közegyházi fenntartású felsőoktatási intézmény esetén a Zsinat lelkészi elnöke jogosult.

(5) A beosztott lelkipásztori szolgálat részmunkaidőben is ellátható.

3.3. Nem teljes jogú, nem önálló jogállású lelkipásztor

24. § A segédlelkészi szolgálat célja az egységes zsinati lelkészképesítő vizsgára, illetve a lelkészszentelésre, valamint hitéleti doktorandusz (PhD) esetében a hitéleti doktori fokozat megszerzésére történő felkészülés.

25. § (1) A segédlelkészi szolgálat a (2) bekezdés szerinti kivétellel a lelkész diplomával rendelkező egyháztag lakóhelye szerint illetékes püspök általi kirendeléssel jön létre.

(2) A református felsőoktatási intézménybe beiratkozott nappali tagozatos hitéleti doktorandusz (PhD) segédlelkészi szolgálatra történő kirendelésére a református felsőoktatási intézményt fenntartó egyházkerület püspöke, közegyházi fenntartású felsőoktatási intézmény esetén a Zsinat lelkészi elnöke jogosult.

(3) A segédlelkészi kirendelés a lelkipásztor lakóhelye szerinti egyházkerület illetékességi területén lévő szolgálati helyre szól.

(4) Indokolt esetben a lelkipásztor kérheti, hogy a lakóhelyétől eltérő egyházkerület illetékességi területén lévő szolgálati helyre rendeljék ki. A kérelmet ebben az esetben is a lakóhelye szerint illetékes püspökhöz kell benyújtani, aki ezt véleményezi és továbbítja a kérelmezett szolgálati hely szerint illetékes püspökhöz. A kirendelésre a kérelmezett szolgálati hely szerint illetékes püspök jogosult.

(5) A kirendeléshez a szolgálati hely hozzájárulása szükséges, amennyiben a kirendelés nem a szolgálati hely kérelmére történik.

26. § (1) A segédlelkész a kirendeléssel annak időtartamára és az abban megjelölt szolgálati helyre felhatalmazást kap a lelkipásztori palást viselésére és a sákramentumok kiszolgáltatására is.

(2) A segédlelkész a szolgálatát a kirendeléssel egyidejűleg kijelölt önálló lelkipásztor - mint felügyelő lelkipásztor - irányítása szerint köteles elvégezni.

(3) A segédlelkészt fogadó egyházközség vagy intézmény köteles felelősséget vállalni azért, hogy az alkalmazás feltételeit, így a lakhatást, javadalmat, ellátást biztosítani tudja.

Egyházi kiegészítő szolgálat

27. § Egyházi kiegészítő szolgálatot kirendelés alapján

- a) legátus,
- b) exmisszus,
- c) exmisszus-gyakornok,

láthat el.

28. § (1) A legátus kirendelésére a felsőoktatási intézmény kezdeményezésére a legátust fogadó szolgálati hely szerint illetékes püspök jogosult. A legátust a fogadó szolgálati hely legátum formájában támogatja. A legátum járulékmentes adomány.

(2) A legátus a kirendelésben annak időtartamára és helyszínére vagy helyszíneire felhatalmazást kap egyes liturgiai szolgálatok végzésére, az Ige hirdetésére, az úrvacsora sákramentumának kiszolgáltatására, valamint, ez utóbbiakhoz a lelkipásztori palást viselésére.

(3) A legátus a felkészülését felsőoktatási intézményének támogatásával és felügyeletével, szolgálatait a szolgálati hely önálló (elnök) lelkipásztorának irányítása szerint és felügyelete alatt végzi, tevékenységéről a felsőoktatási intézménynek beszámolási kötelezettséggel tartozik.

(4) A legátus szolgálatáról a szolgálati hely önálló (elnök) lelkipásztora a felsőoktatási intézménytől kapott libelluson értékelést ír, melyet eljuttat az intézményhez. A libellust a felsőoktatási intézmény őrzi.

(5) A legátust a szolgálatvégzésével összefüggésben terhelik az egyházi törvények lelkipásztorokra vonatkozó követelményei, melyről a kirendeléssel egyidejűleg tájékoztatni kell.

29. § (1) Exmisszus kirendelésére a szolgálati hely szerint illetékes püspök jogosult, kirendelésének a díjlevél nem melléklete, javadalmazásáról a szolgálati hely gondoskodik. A javadalom járulékmentes.

(2) Az exmisszus a kirendeléssel annak idejére és az abban megjelölt szolgálati helyre felhatalmazást kaphat lelkipásztori palást viselésére és a sákramentumok kiszolgáltatását is magában foglaló egyházi szolgálatok elvégzésére. Szolgálati beosztását úgy kell kialakítani, hogy az tegye lehetővé fennálló tanulmányi kötelezettségeinek a felsőoktatási intézmény előírásai szerinti teljesítését.

(3) Az exmisszus szolgálatait a számára felettesként a kirendelésben meghatározott önálló (elnök) lelkipásztor - mint felügyelő lelkipásztor - irányítása szerint és felügyelete alatt végzi, tevékenységéről neki rendszeres beszámolási kötelezettséggel tartozik.

(4) Az exmisszust a szolgálatvégzésével összefüggésben terhelik az egyházi törvények lelkipásztorokra vonatkozó követelményei, melyről a kirendeléssel egyidejűleg tájékoztatni kell.

30. § (1) Exmisszus-gyakornok kirendelésre a gyakorlólóhelyként kijelölt szolgálati hely püspöke jogosult, lakhatásáról a szolgálati hely, javadalmazásáról a felsőoktatási intézmény, a gyakorlólóhely és a gyakorlólóhely szerint illetékes egyházkerület háromoldalú képzési megállapodásban rögzítettek szerint gondoskodik. A javadalom járulékmentes.

(2) Az exmisszus-gyakornok a kirendeléssel a gyakorlati év időtartamára felhatalmazást kap a palástviselésre és a sákramentumok kiszolgáltatását is magában foglaló egyházi szolgálatok elvégzésére.

(3) Szolgálatát a számára a kirendelésében meghatározott önálló (elnök) lelkipásztor - mint mentor lelkipásztor - irányítása szerint és felügyelete alatt végzi, tevékenységéről neki rendszeres beszámolási kötelezettséggel tartozik. Szolgálatáról a szolgálati hely lelkipásztora a felsőoktatási intézmény által kért formában és szempontrendszer alapján értékelést ír, melyet eljuttat az intézményhez.

(4) Szolgálatvégzésével összefüggésben terhelik őt az egyházi törvények lelkipásztorokra vonatkozó követelményei, melyről a kirendeléssel egyidejűleg tájékoztatni kell.

(5) A képzés egységének biztosítása és megerősítése érdekében a gyakorlólhelyekkel és a mentorokkal szemben támasztott minimális követelményeket, a gyakorlati év szervezésének keretszabályait, valamint a mentorképzés minimális formai és tartalmi követelményeit a Zsinat szabályrendeletben határozza meg.

V. Fejezet

A lelkipásztori szolgálati viszony

1. A lelkipásztori szolgálati viszony létesítése

1.1. Egyházközségben szolgáló lelkipásztor

31. § (1) A gyülekezeti lelkipásztor lelkipásztori szolgálati viszonya választással jön létre.

(2) Kirendeléssel jön létre a helyettes lelkipásztor, a beosztott lelkipásztor és a segédlelkész szolgálati viszonya.

(3) Kinevezéssel jön létre a missziói egyházközség és a gondozó egyházközség önálló lelkipásztorának szolgálati viszonya.

(4) Megbízás hozza létre a nyugdíjas lelkipásztor szolgálati viszonyát.

(5) A missziói vagy gondozó egyházközségből anyaegyházközséggé váló egyházközségben az egyházközségi formaváltást kezdeményező presbitériumi határozattal azonos ülésen a presbitérium tagjai kétharmadának támogató szavazatával dönt arról is, hogy a missziói vagy gondozó egyházközség lelkipásztora a formaváltás napjától - választási eljárás lefolytatása nélkül - az anyaegyházközség gyülekezeti lelkipásztorává válik. Az ily módon gyülekezeti lelkésszé vált lelkipásztort a beiktatás szabályai szerint be kell iktatni.

1.1.1. Gyülekezeti lelkipásztor választása, beiktatása

32. § (1) Gyülekezeti lelkésszé az a teljes jogú lelkipásztor választható, aki nem áll a választhatóságot korlátozó fegyelmi határozat hatálya alatt, büntetlen előéletű, ellene nincs folyamatban egyházi bíróság előtt fegyelmi vagy büntetőeljárás, valamint vállalja, hogy megválasztása esetén az állást elfoglalja.

(2) Az egyházkerületi közgyűlés meghatározhat olyan kiemelt egyházközségeket vagy lelkipásztori állásokat, amelyekbe gyülekezeti lelkésszé csak az választható, aki a választást megelőző legalább öt éven keresztül gyülekezeti lelkipásztori szolgálatot látott el.

(3) A nem magyarországi lelkipásztori képesítéssel vagy szolgálattal rendelkező lelkipásztor részére az Zsinat szabályrendeletben külön vizsga- és befogadási szabályokat is meghatározhat.

33. § (1) A választás érvényességét és jogerős eredményét az illetékes esperes a választás eredménye jogerőssé válásának napján kiállított, a választó egyházközségnek és a lelkipásztornak megküldött concessával igazolja, a concessa egyben engedély a szolgálati hely elfoglalására. A concessában a szolgálati hely elfoglalásának napját fel kell tüntetni, mely nem lehet későbbi, mint a választás eredménye jogerőssé válását követő 60. nap.

(2) A gyülekezeti lelkipásztor a concessa és a díjlevél átvételét követően foglalja el a gyülekezeti lelkipásztori állását, ekkortól illetik meg a díjlevélben foglalt jogok és terhelik a szolgálat végzésével járó kötelezettségek. A gyülekezeti lelkipásztor korábbi gyülekezeti lelkipásztori állása az új gyülekezeti lelkipásztori állásának elfoglalása napján megüresedik.

(3) A gyülekezeti lelkipásztor megválasztása határozatlan időre szól.

(4) A gyülekezeti lelkipásztori állás elfoglalásával járó változásokat a lelkipásztori nyilvántartáson át kell vezetni.

(5) A gyülekezeti lelkipásztori állás elfoglalásáról azzal egyidejűleg az illetékes esperes értesíti

a) az illetékes egyházkerületet,

b) a korábbi szolgálati hely, ennek hiányában a lelkész diploma kiadása és a lakóhely szerint illetékes egyházmegyét és egyházkerületet,

c) a Zsinat Elnökségét és

d) a Református Lelkészi Nyugdíjintézetet (a továbbiakban: Nyugdíjintézetet).

(6) A gyülekezeti lelkipásztori állás megüresedése esetén az esperes nyolc napon belül intézkedik az egyházközség ingó és ingatlan vagyonának leltározásáról, megőrzéséről és a szolgálat folyamatos ellátásáról.

(7) A gyülekezeti lelkipásztori szolgálati viszony megszűnésekor és elfoglalásakor a gyülekezeti lelkipásztor az egyházközség anyakönyveit, ingó és ingatlan vagyontárgyait, pénztárát, irattárát, a számadások és leltár szerint átveszi.

(8) Az átadás-átvételtől az esperes által kirendelt, két egyházmegyei tanácstagból álló küldöttség jelenlétében jegyzőkönyv és teljességi nyilatkozat készül, melyet az átadó lelkipásztor, az átvevő lelkipásztor, az egyházközség főgondnoka és a küldöttség tagjai írnak alá.

34. § (1) A gyülekezeti lelkipásztort a gyülekezeti lelkipásztori szolgálatba a választás eredményének jogerőssé válását követő egy éven belül ünnepélyesen be kell iktatni.

(2) A gyülekezeti lelkipásztor abban az egyházközségben, amelyben megválasztották, a concessa kiadásától számított legalább három évig szolgálni köteles. Ez alól az egyházmegyei közgyűlés kivételes és indokolt esetben felmentést adhat.

1.1.2. Kinevezés

35. § (1) A missziói egyházközségben, illetve a gondozó egyházközségben szolgáló lelkipásztort a püspök a presbitériummal egyeztetve, az esperes véleményének kikérésével nevezi ki. A kinevezésről az illetékes esperest tájékoztatja. A lelkipásztort az egyházközség alkalmazza. A gondozó egyházközségbe kinevezett lelkipásztort a 34. § (1) bekezdésének megfelelően be kell iktatni.

(2) A missziói lelkipásztor díjlevelének a javadalmazásra vonatkozó tartalmát a presbitérium - a közegyház, az egyházkerület és az egyházmegye által biztosított támogatás keretei között - állapítja meg.

(3) A gondozó egyházközségben szolgáló lelkipásztor díjlevelének a javadalmazásra vonatkozó tartalmát első alkalommal a kinevező püspök, a továbbiakban a presbitérium - a közegyház, az egyházkerület és az egyházmegye által biztosított támogatás keretei között - állapítja meg.

1.1.3. Kirendelés

36. § (1) A beosztott lelkipásztor püspöki kirendelés alapján végzi szolgálatát.

(2) A beosztott lelkipásztort az egyházközség alkalmazza, díjlevelét a presbitérium állapítja meg.

(3) A beosztott lelkipásztor kirendeléséről szóló határozatban meg kell jelölni, hogy a beosztott lelkipásztor melyik önálló lelkipásztor felügyelete mellett látja el szolgálatát.

(4) A kirendelés

a) kezdeményezhető

aa) a presbitérium határozata, vagy

ab) az esperes kérelme

alapján, vagy

b) szükségességét megállapíthatja a püspök az (5) bekezdésben foglaltak szerint.

(5) A püspök kirendelés szükségességére vonatkozó megállapítását követően ki kell kérni a fogadó egyházközség presbitériumának véleményét és a kiállítandó díjlevéltervezetet is. Amennyiben a fogadó egyházközség presbitériuma nem tud megfelelő javadalmat biztosítani a kirendelendő beosztott lelkipásztornak, a közegyház, az egyházkerület, vagy az egyházmegye anyagi támogatása a kirendelés feltétele.

(6) Amennyiben a presbitérium vagy az esperes kezdeményezi beosztott lelkipásztori státusz létesítését, illetve betöltését, indokolni kell annak megalapozottságát, és fel kell terjeszteni a presbitérium beosztott lelkipásztor elhelyezésére, javadalmazására vonatkozó nyilatkozatát.

(7) A gyülekezeti (elnök) lelkipásztor, a beosztott lelkipásztor, a presbitérium vagy az esperes kérelmére a beosztott lelkipásztor kirendelését indokolt esetben a püspök a kérelem beérkezését követő hatvan napon belül visszavonja. A kirendelést a püspök visszavonja akkor is, ha annak feltételei nem állnak fenn vagy megszűntek.

37. § (1) A helyettes lelkipásztor esperesi kirendelés alapján végzi szolgálatát.

(2) A helyettes lelkipásztort az egyházközség alkalmazza, díjlevelét a presbitérium állapítja meg.

38. § A segédlelkész kirendelésére a 24–26. § rendelkezései irányadók.

1.2. Intézményi lelkipásztori szolgálati viszony

39. § (1) Az intézményi lelkipásztor szolgálati viszonya kirendeléssel vagy kinevezéssel keletkezik. A szolgálati viszony keletkeztetését pályázat vagy meghívás előzheti meg az intézmény alapító okiratában és más szabályzataiban foglalt rendelkezések figyelembevételével.

(2) Intézményvezetői lelkipásztori szolgálat esetén a fenntartó (világi állás esetén a munkáltató) a kinevezés, kirendelés feltételként a szolgálat ellátásához szükséges egyéb szakmai képesítés meglétét és megszerzését is előírhatja.

40. § (1) A (2) bekezdés szerinti kivétellel az intézményi lelkipásztor szolgálati viszonyának létesítéséről és megszüntetéséről, valamint a díjlevél tartalmáról

a) egyházközségi fenntartású intézmény esetén a presbitérium javaslata alapján a püspök dönt, a presbitérium javaslatát az esperes útján kell a püspök részére megküldeni,

b) egyházmegyei fenntartású intézmény esetén az egyházmegyei tanács javaslatára a püspök dönt,

c) egyéb esetben az egyházi fenntartó szerint illetékes egyházkerületi tanács, közegyházi fenntartású intézmény esetén a Zsinati Tanács dönt.

(2) Nem egyházi fenntartóhoz történő kinevezésről, kirendelésről országos hatáskörű szervezet esetén a Zsinat lelkészi elnöke, egyebekben a fenntartó szerint hatáskörrel és illetékességgel rendelkező egyházmegyei elnökség javaslatára a püspök intézkedik.

41. § Az intézményi lelkipásztori állás betöltése az érintett intézmény fenntartójának kérésére történik. A kinevezés, kirendelés szükségességét a püspök is megállapíthatja. Ez utóbbi esetben ki kell kérni az intézményvezető vagy az illetékes felelős vezető véleményét is.

42. § Az intézményi lelkipásztori állás betöltése előtt szolgálati úton be kell szerezni

a) a lelkipásztor lelkészi diplomáját és református lelkészi oklevelét, vagy azok hitelesített másolatát,

b) az illetékes esperes által kiállított szolgálati bizonyítványt, amelyben azt is igazolni kell, hogy a lelkipásztor ellen egyházi bíróság előtt fegyelmi eljárás nincs folyamatban, és a lelkipásztor nem áll lelkipásztori állás betöltését korlátozó fegyelmi határozat hatálya alatt,

c) a lelkipásztor nyilatkozatát, hogy kinevezése, kirendelése esetén az állást elfoglalja,

d) a lelkipásztor büntetlen előéletét igazoló hatósági bizonyítványt,

e) egyházkerületen kívülről történő meghívás esetén az illetékes egyházkerületi és egyházmegyei elnökségek befogadásról, valamint elbocsátásról szóló nyilatkozatát,

f) tábori lelkész, börtönlelkész kivételével a szolgálat helye szerint illetékes egyházközség presbitériumának véleményét,

g) az intézmény fenntartói testületének, felügyelő bizottságának, igazgatótanácsának véleményét, amennyiben a testületeket létrehozó határozat másként nem rendelkezik.

43. § (1) A javadalomról a díjlevelet kiállító a fogadó intézménnyel történő egyeztetés alapján rendelkezik. Ezek meghatározása során tekintettel kell lenni az ágazatra vonatkozó és kötelezően alkalmazandó állami, valamint egyházi előírásokra is. Az intézményi lelkipásztor egyházközségi helyettesítő szolgálatra kötelezhető.

(2) Nem kell kiállítani díjlevelet azokban az esetekben, amikor az alkalmazásra, javadalom kifizetésére nem a lelkipásztori szolgálati viszony (különösen tábori lelkész, börtönlelkész, alkalmazott kórházlelkész) alapján kerül sor. Ebben az esetben a 42. § g) pontját figyelmen kívül kell hagyni.

44. § (1) Az intézményi lelkipásztor az intézményre vonatkozó jogszabályokat is köteles betartani.

(2) Amennyiben a lelkipásztor nem az intézmény (szervezet) vezetője, úgy az intézményvezetőt illeti meg a beosztásával összefüggésben az egyéb munkáltatói jog. Egyebekben az intézményvezető és az intézményi lelkipásztor (a hitéleti feladatok tekintetében) egymásnak mellérendelten látja el feladatát, szolgálatát.

(3) A (2) bekezdésben foglaltaktól az intézményre vonatkozó egyházi jogszabály eltérhet.

(4) Az intézményi lelkipásztor esetében a lelkipásztori szolgálatok tartalma és végzése tekintetében az egyházi függelmi viszonyok érvényesülnek, a hitéleti jellegű szolgálatok ellátásában a lelkipásztor a Magyarországi Református Egyház rendje szerint köteles eljárni. Fegyelmi felelősségük tekintetében az egyházi bíróság joghatósága alá tartozik.

(5) Intézményi lelkipásztor szakmai irányítását és felügyeletét a fenntartó elnökségének lelkipásztori tagja látja el.

(6) Az intézményi lelkipásztor anyakönyvezést igénylő szolgálatot a területileg illetékes gyülekezeti lelkipásztor hozzájárulásával, az anyakönyvezéshez szükséges adatok átadásával végezhet.

(7) Az intézményi lelkipásztor a gyülekezeti lelkipásztor kérésére köteles lehetővé tenni a gyülekezeti lelkipásztornak az intézmény területén történő szolgálatát.

45. § (1) A nem egyházi fenntartású intézményekben az intézményi lelkipásztori szolgálat végzéséhez az egyházi kinevezésen, kirendelésen túl az álláshellyel rendelkezővel megkötendő munkavégzésre irányuló jogviszony létrehozása is szükséges.

(2) A munkavégzésre irányuló jogviszony megszűnése esetén a kinevezést, kirendelést a megszűnés időpontjával vissza kell vonni.

(3) A kinevezés, kirendelés visszavonása esetén egyidejűleg meg kell szüntetni a lelkipásztor alkalmazásával kapcsolatos munkavégzésre irányuló jogviszonyt is.

46. § (1) A törvény e fejezetében szabályozott, lelkipásztori szolgálati viszonyt létesítő és megszüntető esperesi, püspöki, zsinati lelkészi elnöki döntések e tisztségviselők kizárólagos rendelkezési jogkörébe tartoznak, ellenük nincs helye jogorvoslatnak.

(2) Az intézményi lelkipásztori állások létesítéséről, megszüntetéséről a lelkipásztori szolgálati viszonyt keletkeztető tájékoztatja az illetékes egyházmegyét és egyházkerületet, a Zsinat Elnökségét és a Nyugdíjintézetet.

2. Többes lelkipásztori szolgálati viszony

47. § (1) Többes lelkipásztori szolgálati viszonyral rendelkezik az a lelkipásztor, aki több egyházi módon (választás, kinevezés, kirendelés, megbízás) keletkeztetett szolgálatot lát el, vagy lelkipásztori szolgálati viszonya mellett munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban világi állást, kereső foglalkozást, vállalkozói tevékenységet lát el, vagy világi választott tisztséget vállal.

(2) Nem minősül többes lelkipásztori szolgálati viszonynak az önálló jogállású lelkipásztori feladatok mellett az egyházi kirendelés alapján ellátott helyettes lelkipásztori szolgálat, a szolgálati viszonyban álló lelkipásztorok egymással történő megegyezésén, vagy az egyházi felettes felhívásán alapuló helyettesítés, továbbá a heti 8 órát meg nem haladó, egyházon belül végzett tevékenység és az egyházi választott tisztség betöltése.

48. § (1) Többes lelkipásztori szolgálati viszonyt

a) egyházközségben szolgáló lelkipásztor a presbitérium felterjesztése alapján az egyházmegyei közgyűlés engedélyével,

b) intézményi lelkipásztor a szolgálatot keletkeztető engedélyével létesíthet.

(2) Ha a lelkipásztor a bekebelezés helyétől eltérő egyházkerületben kíván többes lelkipásztori szolgálati viszonyt létesíteni, az újabb lelkipásztori szolgálati viszony létrehozásához a bekebelezés helye szerinti püspök hozzájárulása szükséges.

(3) A többes lelkipásztori szolgálati viszony engedélyezésénél elsődlegesen az egyházközség és az eredetileg ellátott egyházi szolgálat érdekeit kell figyelembe venni.

(4) Nem engedélyezhető olyan tevékenység, amely a lelkipásztori esküvel összeférhetetlen.

(5) A lelkipásztor az új szolgálati viszony, vagy más jogviszony létesítése esetén az azt keletkeztető iratot, valamint az (1) bekezdés szerinti engedélyt másolatban nyolc napon belül köteles az illetékes egyházkerület elnökségén keresztül a Nyugdíjintézetnek megküldeni fegyelmi és kárfelelősség terhe mellett.

3. Magyarországon kívüli lelkipásztori szolgálat

49. § Ha a lelkipásztor nem Magyarországon kíván lelkipásztori szolgálati viszonyt létesíteni, az ehhez történő hozzájárulást (az elbocsátást) az utolsó magyarországi szolgálati hely, ennek hiányában a lelkipásztor diplomát kiadó felsőoktatási intézmény szerint illetékes egyházkerület elnöksége adja ki, a befogadás rendjére a fogadó egyház szabályai az irányadóak.

4. A lelkipásztori szolgálati viszony felfüggesztése

50. § (1) A lelkipásztor szolgálati viszonya egyházi törvényben foglalt esetekben felfüggeszthető. A szolgálati viszonyában felfüggesztett lelkipásztor a szolgálati viszonyával összefüggő feladatokat nem láthatja el, jogait nem gyakorolhatja.

(2) A felfüggesztett lelkipásztor részére a természetben járó javadalmán kívül javadalmának felét kell folyósítani.

(3) A felfüggesztésről értesíteni kell a felfüggesztett lelkipásztor szolgálati felettesét, aki a felfüggesztett helyettesítéséről gondoskodik.

5. A lelkipásztori szolgálati viszony szünetelése

51. § (1) A szolgálati viszony szünetel, ha

a) a lelkipásztor politikai párt tagjává válik, európai parlamenti, vagy országgyűlési képviselői megbízatást, politikai szolgálati, biztosi, állami szolgálati, kormányzati szolgálati, vagy közszolgálati jogviszonyt (beleértve a főállású polgármesteri és főállású alpolgármesteri, vármegyei közgyűlési elnöki és alelnöki megbízatást) létesít, annak időtartamára,

b) a lelkipásztort európai parlamenti, vagy országgyűlési képviselőjelöltként, az a) pont szerint polgármesterjelöltként nyilvántartásba veszik, annak jogerőssé válásától kezdve a választás eredményének jogerőssé válásáig, illetve megválasztása esetén eskütételéig.

(2) A szünetelésre okot adó körülményt az érintett lelkipásztor köteles a szünetelésre okot adó eseménytől számított harminc napon belül

a) gyülekezeti lelkipásztor esetében a presbitériumnak és az esperesnek,

b) kinevezett, kirendelt lelkipásztor esetén a lelkipásztori szolgálati viszonyt keletkeztetőnek,

c) intézményi lelkipásztor esetén az intézményvezetőnek bejelenteni.

(3) Amennyiben az esemény bekövetkezése előre látható, a szünetelés várható kezdő időpontját a lelkipásztor köteles a tudomásszerzéstől számított 30 napon belül bejelenteni. A szünetelésre okot adó körülmény észlelése esetén az egyházi felettes hivatalból is kezdeményezheti a szünetelés megállapítását.

52. § (1) A lelkipásztori szolgálati viszony szünetelésének megállapítása kérhető, ha a lelkipásztor a lelkipásztori szolgálati viszonyból eredő feladatait különösen

a) tanulmányi, hallgatói jogviszony létesítésére tekintettel,

b) Magyarországon kívüli egyházban vállalt szolgálat ellátása idején,

c) gyermek nevelése miatt a gyermeknevelési támogatások időtartama alatt, vagy

d) más nyomós okból

tartósan nem tudja ellátni.

(2) A lelkipásztornak a szüneteltetés iránti kérelmet, a szünetelésre okot adó eseménytől számított harminc napon belül, az (1) bekezdés c) pontja esetén a lelkipásztornó a szülés várható időpontját megelőzően legalább hatvan nappal egyházmegyéje elnökségéhez kell benyújtania, amennyiben a lelkipásztornó nem a korlátozott szolgálatot választja. A szünetelési körülmények észlelése esetén az egyházi felettes hivatalból is kezdeményezheti a szünetelés megállapítását.

(3) Az (2) bekezdésben meghatározott időponttól egyházkerületi szabályrendelet a lelkipásztornó javára eltérhet.

53. § (1) A szünetelés megállapításáról egyházközségben szolgáló lelkipásztor esetében a presbitérium határozatával dönt. A határozat az egyházmegye elnökségének a szünetelést jóváhagyó döntésével válik jogerőssé.

(2) Az (1) bekezdés szerinti határozatnak tartalmaznia kell

a) a szünetelés kezdő időpontját,

b) annak várható időtartamát,

c) a szünetelés alatt megmaradó jogokat és kötelezettségeket, különös tekintettel a parókia használatára és közüzemi költségeinek megfizetésére,

d) tájékoztatást a lelkészi képzés hatályban tartásának lehetőségére, ennek határidejére és mulasztása következményeire,

e) rendelkezést a szüneteltetés alatti egészségbiztosítási, állami, illetve egyházi nyugdíjjarulék-fizetésről.

(3) A szünetelés a lelkipásztor kérelmének megfelelően határozott vagy határozatlan időre állapítható meg. A szünetelés legfeljebb a lelkészi képzés hatálya alatt tarthat.

54. § A szünetelés megállapítására az intézményi lelkipásztor esetében a szolgálati viszonyt keletkeztető püspök jogosult. A szünetelést megállapító döntésre az 53. § (2)-(3) bekezdésében meghatározottak megfelelően irányadók.

55. § (1) A szünetelés megszűnik

a) határozott ideig tartó szünetelés esetén a határozott időtartam elteltével,

b) határozatlan ideig tartó szünetelés esetén a lelkipásztori szolgálati viszony aktiválása iránti kérelem alapján, a döntésben meghatározott időponttól,

c) lelkészi képzés hatályának megszűnésével. Ebben az esetben, ha a határozott ideig tartó szünetelés esetén a lelkipásztor a határozott idő lejártával nem áll szolgálatba, a határidő lejártával az adott egyházközségben a lelkipásztori szolgálati viszonya megszűnik.

(2) Az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti aktiválási kérelemről - melyben a kérelmező lelkipásztor megjelöli a szünetelés megszűnésének javasolt időpontját, melynek - a benyújtásától számított 15 napon belül egyházközségben szolgáló lelkipásztor esetében a presbitérium határozatával dönt a szünetelés megszűnésének időpontjáról. A határozat az egyházmegye elnökségének jóváhagyó döntésével válik véglegessé. Az aktiválás jóváhagyására az intézményi lelkipásztor esetében a szolgálati viszonyt keletkeztető püspök jogosult.

56. § (1) A szünetelés alatt a lelkipásztor

a) szolgálati viszonya fennáll, de az abból fakadó jogok és kötelezettségek nem illetik meg,

b) lelkipásztori szolgálatot egyházi felettese engedélyével, eseti jelleggel láthat el,

c) az *a)* pontban meghatározott kivétellel református lelkészként, lelkipásztorként nem nyilatkozhat.

(2) A szünetelés alatt megilletik

a) az egyházközségben szolgáló lelkipásztort a presbitérium határozatában meghatározott,

b) az intézményi lelkipásztort a jogviszonyt létesítő tisztségviselő határozatában meghatározott

juttatások, valamint az egyházi jogszabályban foglalt juttatások.

57. § A szünetelést, annak kezdő időpontját és lejártát a törzskönyvben fel kell tüntetni, valamint a határozat egy példányát meg kell küldeni a Nyugdíjintézetnek is.

6. A lelkészi képesítés hatályban tartása, elvesztése, rendelkezési állomány

58. § (1) A lelkészi képesítés hatálya kiterjed mindazon időszakokra, amikor a lelkipásztor a Magyarországi Református Egyházban lelkipásztori szolgálati viszonyban áll.

(2) Amennyiben a lelkipásztor

a) nem létesít lelkipásztori szolgálati viszonyt,

b) lelkipásztori szolgálati viszonya egy évnél hosszabb ideig szünetel, vagy

c) lelkipásztori szolgálati viszonya megszűnik,

lelkipásztori képesítésének hatályban tartását e törvény rendelkezései szerint kérelmeznie kell.

(3) A lelkipásztor a (2) bekezdés *a)* pontjában meghatározott esetben a képesítés megszerzését követő naptól, a (2) bekezdés *b)* pontjában meghatározott esetben a szünetelés kezdetétől, továbbá a (2) bekezdés *c)* pontjában meghatározott esetben a szolgálati viszony megszűnése időpontjától számított egy éven belül kérheti lelkészi képesítésének hatályban tartását. Aki a szünetelés kezdő időpontjától számított egy éven belül nem kéri a lelkészi képesítésének hatályban tartását, az elveszíti azt.

(4) A határidő elmulasztása miatt igazolási kérelmet lehet előterjeszteni, ha a lelkipásztor nem volt abban a helyzetben, hogy igényét érvényesíteni tudta volna. Az igazolási kérelmet az akadály megszűnését, de legfeljebb a (3) bekezdés szerinti határidő elteltét követő hatvan napon belül lehet előterjeszteni. A kérelemben valószínűsíteni kell az akadályozó körülményeket. Az igazolási kérelmet az egyházmegye elnöksége bírálja el, döntésével szemben jogorvoslatnak nincs helye.

(5) Amennyiben a lelkipásztor a (3) bekezdés szerinti határidőt elmulasztja és igazolási kérelmet nem terjeszt elő, vagy az elutasításra került, de a kérelmet három éven belül benyújtja, a kérelméről az egyházmegyei közgyűlés a benyújtástól számított egy év elteltével dönt, amely idő alatt segédlelkészi szolgálatra kirendelhető. A határidő elmulasztása esetén igazolási kérelemnek nincs helye.

59. § (1) A lelkészi képesítés hatályban tartása iránti kérelmet az utolsó szolgálati hely, ennek hiányában a lelkipásztor lakóhelye szerint illetékes egyházmegye elnökségéhez kell benyújtani.

(2) A kérelemhez csatolni kell:

a) a református lelkészi oklevelet,

b) a hatályban tartási kérelem alapjául szolgáló tény megjelölését,

c) az 58. § (2) bekezdés b) és c) pontjai szerinti esetben a szolgálati bizonyítványt az utolsó szolgálati hely szerint illetékes esperestől és az azt megelőző szolgálatokról,

d) igazolást arról, hogy a lelkészi képesítés elvesztése óta melyik gyülekezet, vagy gyülekezetek életében vett részt és milyen módon,

e) a kérelem benyújtásának időpontjában milyen tevékenységet végez és milyen indokok alapján kéri a lelkészi képesítés hatályban tartását,

f) nyilatkozatot arról, hogy folytat-e olyan életvitelt, amely ő maga, vagy az egyház helytelen megítélését eredményezheti,

g) nyilatkozatot arról, hogy egyházi bírósági eljárás, büntetőeljárás, vagy büntetés hatálya alatt nem áll.

(3) A kérelemről az egyházmegyei közgyűlés javaslata alapján az egyházkerületi közgyűlés dönt. Zárt ülésen kell tárgyalni és a kérelemről dönteni, ha a kérelemről vita alakul ki és az személyiségi jogokat érint.

60. § (1) A lelkészi képesítés hatályban tartása iránti eljárásban az egyházmegyei vagy egyházkerületi elnökség, vagy a közgyűlés hivatalból, vagy a kérelmező indítványára bekérheti az Egységes Zsinati Lelkészképesítő Bizottság véleményét.

(2) Kötelező bekérni az Egységes Zsinati Lelkészképesítő Bizottság véleményét, amennyiben

a) valakinek öt évnél hosszabb ideig nem volt hatályban a lelkészi képesítése, vagy

b) legalább tíz éve nem állt lelkipásztori szolgálati viszonyban.

(3) Az Egységes Zsinati Lelkészképesítő Bizottság a lelkészi képesítés hatályban tartásáról való döntés előzetes feltételeként alkalmassági vizsga letételét, egészségügyi alkalmasság kérdése esetén egészségügyi vizsgálat lefolytatását rendelheti el.

61. § (1) Nem lehet hatályban tartani a lelkipásztori képesítését annak, aki olyan foglalkozást vagy életmódot folytat, vagy folytatott, amely a lelkipásztori hivatás gyakorlásával összeegyeztethetetlen.

(2) Az egyházkerületi elnökség jogosult az (1) bekezdésben foglaltak vizsgálatára eseti etikai bizottságot felállítani. Az etikai bizottság állásfoglalását az egyházmegyei közgyűlés részére az egyházmegyei elnökség is kezdeményezheti az egyházkerületi elnökségnél.

(3) Az etikai bizottság jogosult a kérelmező által becsatolt iratokat megvizsgálni, további irat, nyilatkozat becsatolását kérni, továbbá a kérelmezőt, valamint más érintett személyt vagy érdekeltet meghallgatni. Az etikai bizottság az eljárása során tett megállapításait jegyzőkönyvben foglalja össze. Az etikai bizottság a vizsgálat alapján határozati formában állásfoglalást tesz.

(4) Az egyházkerületi elnökség az állásfoglalásban foglaltakat a kérelemmel és az egyházmegyei javaslattal együtt az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

62. § (1) A lelkészi képesítés hatályban tartása iránti kérelmet az egyházmegyei elnöksége előzetesen megvizsgálja és szükség esetén legfeljebb harminc napos határidő tűzésével hiánypótlást kérhet. A határidő elmulasztása esetén a kérelmet visszavontnak kell tekinteni.

(2) Az egyházmegyei közgyűlés a kérelmet a beérkezését, illetve szükség esetén a hiánypótlás teljesítését követő első ülésén köteles tárgyalni.

(3) Az egyházmegyei közgyűlés a lelkészi képesítés hatályban tartását legfeljebb öt évre javasolhatja az egyházkerületi közgyűlésnek, vagy a kérelem elutasítására tesz javaslatot. Az egyházmegyei közgyűlés javaslata az egyházkerületi közgyűlést nem köti.

(4) Ha az egyházmegyei közgyűlés helyett az egyházmegyei tanács járt el, az egyházmegyei tanács által meghozott határozatot az egyházmegyei közgyűlés előtt is ki kell hirdetni.

63. § (1) Az egyházkerületi közgyűlés lelkészi képesítés hatályban tartása tárgyában hozott határozatával szemben jogorvoslatnak helye nincs.

(2) A lelkészi képesítés hatályban tartása tárgyában hozott határozatot az egyházkerület elnöksége megküldi a kérelmezőnek, az érintett egyházmegyének és a Zsinat Elnökségének.

(3) A határozatot a törzskönyvbe is be kell jegyezni.

64. § (1) Akinek lelkipásztori képesítését hatályban tartják és nincs szolgálati viszonya, rendelkezési állományba kerül.

(2) A rendelkezési állományban lévő lelkipásztor köteles részt venni a lakóhelye vagy a munkahelye szerinti gyülekezet életében.

(3) A rendelkezési állományban álló lelkipásztor egyedi esetben istentiszteleten, más gyülekezeti alkalmon szolgálatot a 14. § (2) bekezdés b) pontja szerint végezhet.

65. § Elveszíti a lelkipásztori képesítését,

a) aki az 58. § (4) bekezdés szerinti határidőt elmulasztja,

b) akinek az 58. § (4) bekezdése szerinti kérelmét elutasították,

c) akit az egyházi bíróság a lelkipásztori tevékenység gyakorlásától eltilt,

d) akinek lelkipásztori jogviszonya a 70. § c) pontjában meghatározott okból megszűnik.

7. Lelkeszi képesítés visszaállítása iránti eljárás

66. § (1) Aki elveszítette lelkészi képesítését, a visszaállítását kérelmezheti.

(2) A kérelmet a lelkipásztor a 65. § (1) bekezdés a)-b) pontjaiban meghatározott esetben a lelkipásztori képesítése megszűnéstől számított öt év elteltével, egyéb esetekben a büntetés hátrányos jogkövetkezményei alóli mentesülést követően nyújthatja be.

(3) A kérelmet az utolsó szolgálati hely szerint illetékes egyházmegye elnökségén keresztül az utolsó szolgálati hely szerint illetékes egyházkerületi közgyűléshez kell benyújtani.

(4) A kérelemben meg kell jelölni, hogy mikor, milyen jogcímen szűnt meg a lelkipásztori képesítése, valamint elő kell adni, hogy miért kéri annak visszaállítását.

(5) A kérelemhez csatolni kell:

a) a református lelkészi oklevelet,

b) a szolgálati bizonyítványt az utolsó szolgálati hely szerint illetékes esperestől,

c) igazolást arról, hogy melyik egyházközség életében vesz részt és milyen módon,

d) a kérelem benyújtásának időpontjában milyen tevékenységet végez,

e) nyilatkozatot arról, hogy olyan foglalkozást vagy életmódot nem folytat, amely a lelkipásztori hivatás gyakorlásával összeegyeztethetetlen,

f) nyilatkozatot arról, hogy egyházi bírósági eljárás, büntetőeljárás, vagy büntetés hatálya alatt nem áll.

67. § (1) A lelkészi képesítés visszaállítása iránti eljárásban az egyházkerületi közgyűlés az utolsó szolgálati hely szerinti egyházmegyei közgyűlés véleményének ismeretében dönt arról, hogy a kérelmező lelkipásztori képesítésének visszaállítását támogatja-e. Amennyiben az egyházkerületi közgyűlés támogatja a lelkészi képesítés visszaállítását, az egyházkerületi közgyűlés dönthet úgy, hogy a kérelmező egységes lelkészképesítő vizsgát köteles tenni.

(2) Az Egységes Zsinati Lelkészképesítő Bizottság dönthet úgy, hogy a kérelmező az egységes lelkészképesítő vizsga alkalmával alkalmassági vizsgát is köteles tenni, egészségügyi alkalmasság kérdése esetén egészségügyi vizsgálatnak kell alávetnie magát.

68. § Nem lehet visszaállítani a lelkipásztori képesítését annak, aki olyan foglalkozást vagy életmódot folytat, vagy folytatott, amely a lelkipásztori hivatás gyakorlásával összeegyeztethetetlen, vagy az ő, illetve az egyház helytelen megítélését idézheti elő, továbbá akinek az Egységes Zsinati Lelkészképesítő Bizottság erre való alkalmatlanságát állapítja meg.

69. § (1) A lelkészi képesítés visszaállítására vonatkozó határozatot az egyházkerület elnöksége megküldi a kérelmezőnek és a Zsinat Elnökségének.

(2) A határozatot a törzskönyvbe be kell jegyezni.

(3) A lelkészi képesítés visszaállításával a kérelmező rendelkezési állományba kerül.

(4) Akinek a lelkészi képesítés visszaállítására irányuló kérelmét elutasították, új kérelmet az elutasító határozat meghozatalától számított öt év eltelte után nyújthat be.

8. A lelkipásztori jogviszony megszűnése

70. § Megszűnik a lelkipásztori jogviszony:

- a) elhalálozással,
- b) egyháztagság elvesztésével,
- c) ha az egyházi bíróság a lelkipásztort palástvesztés büntetéssel sújtja.

9. A lelkipásztori szolgálati viszony megszűnése

71. § (1) Megszűnik a lelkipásztor lelkipásztori szolgálati viszonya:

- a) a lelkipásztori jogviszony megszűnése esetén, azzal egyidejűleg,
- b) a 70. életév betöltése hónapjának utolsó napján,
- c) a b) pont szerinti életkor betöltését megelőzően a lelkipásztor kérelmére a nyugdíjazást megállapító határozat jogerőre emelkedésének napján,
- d) a lelkipásztori szolgálatról történő lemondással a lemondás hatályával, a szolgálat ellátásával való felhagyással,
- e) határozott idő elteltével,
- f) kinevezés, kirendelés visszavonásával annak hatályával,
- g) közös megegyezéssel az abban megállapodott időpontban,
- h) a (3)-(4) bekezdés szerinti, egyházi közérdekből hozott bírósági igazgatási döntéssel.

(2) Új gyülekezeti lelkipásztori állás elfoglalása esetén annak napjával a korábbi gyülekezeti lelkipásztori szolgálati viszony megszűnik.

(3) Az egyházlátogató küldöttség - a presbitérium véleményének kikérése után - javasolhatja az egyházmegyei elnökségnél a gyülekezeti lelkipásztor szolgálati viszonyának három hónapon belüli megszüntetését. Amennyiben a canonica visitatio-t az egyházmegye elnöksége végzi, az egyházmegyei elnökség - a presbitérium véleményének kikérése után - kezdeményezheti a gyülekezeti lelkipásztor szolgálati viszonyának előző mondat szerinti megszüntetését. Amennyiben az egyházmegyei elnökség és a lelkipásztor között a lelkipásztori szolgálati viszony megszüntetéséről közös megegyezés nem jön létre, a presbitérium vagy az egyházmegye elnöksége - egyházi közérdekre hivatkozással - egyházi bírósághoz fordulhat. Az eljárást az egyházközség székhelye szerint illetékes egyházmegyei bíróság folytatja le.

(4) Az egyházkerületi elnökség generalis visitatio-t követően - a presbitérium és az egyházmegyei elnökség véleményének kikérése után - kezdeményezheti a gyülekezeti lelkipásztor lelkipásztori szolgálati viszonyának megszüntetését, egyidejűleg - az egyházmegye elnökségek véleményének kikérését követően - dönthet a lelkipásztor szolgálati viszonyának legkésőbb a bírósági eljárás lezárásáig történő felfüggesztéséről. Amennyiben az egyházkerületi elnökség és a lelkipásztor között kettő hónapon belül a lelkipásztori szolgálati viszony megszüntetéséről közös megegyezés nem jön létre, a presbitérium vagy az egyházkerület elnöksége - egyházi közérdekre hivatkozással - egyházi bírósághoz fordulhat. Az eljárást az egyházközség székhelye szerint illetékes egyházmegyei bíróság folytatja le.

(5) A bíróság igazgatási eljárás keretében dönt a lelkipásztori szolgálati viszony megszűnéséről. A bíróság köteles az Egységes Zsinati Lelkészképesítő Bizottság véleményét bekérni. A bíróság az eljárását soron kívül folytatja le.

(6) A lelkipásztor a lemondását köteles írásba foglalni és azt a szolgálati felettese részére megküldeni. A lemondásról igazgatási határozatot kell hozni, mellyel szemben jogorvoslatnak nincs helye. A lemondás az igazgatási határozat lelkipásztorral való közlésével hatályosul. Az igazgatási határozatot meg kell küldeni a Nyugdíjintézetnek, egyúttal tájékoztatni kell a lelkipásztorral való közlés időpontjáról.

(7) Amennyiben a lelkipásztor a szolgálat ellátásával felhagy, ennek tényét és időpontját a szolgálati felettese igazgatási határozatba köteles foglalni. A határozatra a (6) bekezdésben foglaltak megfelelően irányadók.

(8) A szolgálati viszony megszűnésekor a szolgálati viszonyt létesítő igazolást állít ki, mely tartalmazza a szolgálati viszony utolsó napját, a szolgálati viszonyban töltött időt és a nyugdíj-kiegészítés megállapításához szükséges adatokat.

72. § (1) A gyülekezeti lelkipásztort nyugdíjba vonulása esetén hálaadó istentisztelet keretében az egyházmegye küldöttsége bocsátja el szolgálatából.

(2) A nyugdíjba vonult lelkipásztor szolgálatot eseti vagy határozott időre szóló megbízással láthat el, a szolgálat helye szerint illetékes lelkipásztor tudomásával és a parókiális jogok tiszteletben tartásával.

(3) A nyugdíjba vonult lelkipásztor is köteles életvitelében a lelkipásztorokra előírt kötelezettségeket megtartani. E körben, valamint szolgálatvégzésével összefüggésben az egyházi törvények hatálya alatt áll.

73. § Ha a lelkipásztor

a) a gyülekezeti lelkipásztori állásról lemond,

b) a szolgálat ellátásával felhagy

és azt igazgatási határozat állapítja meg, vagy

c) gyülekezeti lelkésszé választása ellenére az állást alapos indok nélkül nem foglalta el,

öt éven belül lelkipásztori állásra az illetékes egyházmegye elnökségének előzetes engedélyével választható, valamint abba az egyházközségbe, amelynek gyülekezeti lelkipásztori állásról lemondott, lelkipásztori állásra nem lehet kinevezni, vagy kirendelni.

VI. Fejezet

Elhunyt lelkipásztor emlékének ápolása

74. § (1) A lelkipásztor halála esetén illő eltemettetéséről az utolsó szolgálati helye szerinti egyházkerület gondoskodik, ha

a) nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy

b) az eltemettetésre köteles személy az illő eltemettetésről nem gondoskodik.

(2) Az elhunyt lelkipásztor emlékének ápolásáról zsinati szabályrendelet rendelkezik.

NEGYEDIK RÉSZ

A LELKIPÁSZTOR KÖTELEZETTSÉGEI

75. § (1) A lelkipásztor kötelessége, hogy:

a) szolgálatát a Szentírás és hitvallásaink szerint, az egyházi törvényeket betartva, teljes odaadással végezze és ezt életvitelével is megerősítse,

b) az istentiszteleti alkalmakra felkészüljön, azokat a Magyarországi Református Egyház rendtartása szerint pontosan megtartsa, gondoskodjon a sákramentumok hitvallásaink szerinti helyes kiszolgáltatásáról,

c) gyülekezetét gondozza, szolgálati területét építse,

d) magát a teológiai tudományokban és a szolgálat ellátásához szükséges ismeretekben állandóan tovább képezze,

e) ápolja és óvja testi, lelki egészségét, hogy ennek hiánya ne akadályozza meg szolgálatait,

f) lelkipásztortársaival éljen testvéri egyetértésben, és mindenképpen a békességre törekedjék,

g) tartsa tiszteletben a parókiális jogokat, más egyházközség illetékességén lelkipásztori szolgálatot csak az illetékes lelkipásztor hozzájárulásával végezhet,

h) magatartásával és nyilatkozatával ápolja és erősítse az evangélium szerinti tiszta erkölcsöt, az emberszeretetet és a hazaszeretetet, egyháza jó hírét és tisztességét, legyen szolidáris az elesettekkel,

i) kerülje a viszálykodást és személyes ellentéteket, az olyan magatartást, amely másokban megütközést, megbotránkozást válthat ki,

j) tartózkodjék minden olyan tevékenységtől, amely akadályozza a lelkipásztori szolgálat végzésében, vagy amely az egyház, a gyülekezet, a szolgált közösség megosztásához vezethet,

k) tevékenyen vegyen részt az egyházi közéletben, a vállalt tisztséget lelkiismeretesen lássa el,

l) nem egyházi kitüntetés elfogadása előtt egyházi előjáróját tájékoztassa,

m) lelkiismeretesen hajtsa végre az egyházkormányzati szervek törvényes döntéseit,

n) éljen békeességben családjával és környezetével, és az egyház érdekét nézve munkálkodjon együtt a presbiterekkel és az egyház segítőivel,

o) környezete, parókiája legyen rendezett, óvja azt, személyes és családi életével is jó példát adjon, hogy mindenki előtt nyilvánvalóvá legyen: ő és az ő háza népe az Urat szolgálják,

p) tartsa be Magyarország Alaptörvényét és más jogszabályait mindaddig, amíg azok nem ellentétesek Isten törvényeivel,

q) gyermekeit református vallásban nevelje,

r) őrizze meg a lelkipásztori szolgálati titkot, a lelkipásztornak az istentiszteleti és sákramentális szolgálatok végzésénél palástot kell viselni; egyéb esetben akkor viselhet palástot, ha azt az alkalom egyházi jellege indokoltá teszi,

s) a lelkipásztor szolgálaton kívül is úgy viselkedjen és öltözködjön, hogy az a lelkipásztori hivatás méltóságának megfelelően,

t) a lelkipásztor

- nem alapíthat politikai mozgalmat;

- nem vehet részt olyan szervezetben vagy mozgalomban, amelynek célja, tevékenysége a Magyarországi Református Egyház hitvallásával vagy érdekeivel ellentétes,

- nem végezhet olyan tevékenységet, amely az egyházi élettel, a lelkipásztori tisztség méltóságával összeegyeztethetetlen;

(2) A gyülekezeti lelkipásztor köteles szolgálati helyén lakni, amennyiben az egyházközség azon kötelességének eleget tett, hogy gyülekezeti lelkipásztorának megfelelő életkörülményeket biztosító illetménylakást (parókiát) bocsát rendelkezésére; az ettől való eltérést a presbitérium előterjesztésére az egyházmegyei közgyűlés engedélyezi.

(3) Egyes lelkipásztori kötelezettségek teljesítésének rendjére, a szolgálat ellátásának részletszabályaira és módjára, valamint a lelkipásztori liturgikus öltözék szabályaira vonatkozóan a Zsinat szabályrendeletet alkot.

(4) A lelkipásztornal szemben panasszal élni a fokozatos egyházi testület elnöksége, intézményi lelkipásztor esetén a fenntartó elnöksége és az jogosult, akinek a panaszolt intézkedés, mulasztás a jogát közvetlenül sérti.

(5) Az intézményi lelkipásztor alkalmazására és szolgálatára az intézmény fenntartója további sajátos feltételeket határozhat meg.

76. § (1) A lelkipásztor és a lelkész hallgató csak református vagy evangélikus egyházztaggal köthet házasságot.

(2) A lelkipásztor és lelkész hallgató az (1) bekezdésben nem nevesített történelmi keresztyén egyház tagjával csak akkor köthet házasságot, ha a leendő házastársa a magánéletében, valamint hivatásában egyaránt írásban a házasságkötési kérelmében vállalja a házastársa református egyházi szolgálatával járó felelősséget, életviteli szabályokat, továbbá a házasságkötéshez az egyházkerületi tanácsengedélyt adott. A lelkipásztor és a lelkész hallgató az engedély iránti kérelmet a házasság megkötésének tervezett időpontja előtt legalább három hónappal szolgálati úton köteles előterjeszteni.

(3) Aki nem református vagy nem evangélikus egyházztaggal él házasságban, önálló jogállású lelkipásztori állást nem tölthet be.

(4) A lelkipásztor, illetve a lelkész hallgató élettársi, bejegyzett élettársi kapcsolatban nem élhet.

(5) A lelkipásztor az egyházmegye esperesének köteles bejelenti, ha

- a) ellene büntetőeljárás van folyamatban,
- b) házassága felbontása iránt eljárást kezdeményezett, vagy ellene ilyen eljárást kezdeményeztek,
- c) házastársától az életközösség megszűnése miatt legalább három hónapja külön él.

ÖTÖDIK RÉSZ

A LELKIPÁSZTOR JOGAI

I. Fejezet

Javadalomhoz való jog

77. § (1) A lelkipásztornak joga van arra, hogy szolgálatának ellátásáért méltó és tisztességes javadalomban részesüljön, családi állapotára is tekintettel.

(2) Lelkipásztori javadalom mindazon pénzbeli és természetbeni juttatás, amelyet a lelkipásztor egyházi szolgálatai ellátásáért az egyházi állás, tisztség fenntartójától kap, beleértve a stólat és a stóla megváltásáért fizetett átalányt is. A stóláról a lelkipásztor lemondhat.

(3) A lelkipásztori javadalom összegét, mértékét, a juttatás módját díjlevélben kell megállapítani.

(4) A díjlevelet egyházközségben szolgáló lelkipásztor esetén a presbitérium adja ki, valamint az egyházközségi elnökség írja alá, továbbá az egyházmegyei elnökség hagyja jóvá, egyéb esetben a díjlevelet a szolgálati viszonyt létesítő adja ki, valamint a szolgálati viszonyt létesítő és a lelkipásztor írja alá. A díjlevélnek legalább a következőket kell tartalmaznia:

- a) a lelkipásztori szolgálat önálló vagy nem önálló jogállású,
- b) a szolgálat ellátásának határozott vagy határozatlan időtartama,
- c) szolgálati helye,
- d) beosztása,
- e) szolgálati feladatköre,
- f) a feladat esetleges egyedi szakmai szempontjai,
- g) pénzbeli javadalmazása, kifizetés gyakorisága, kifizetésre kötelezett személye
- h) természetbeni juttatások,
- i) állandó pihenőnapja,
- j) a törzskönyvi adatszolgáltatásért felelős egyházmegyéjét,
- k) lelkészi nyugdíjintézeti tagságát,
- l) szabadsága mértékét, szabadnapját,
- m) intézményi lelkipásztor esetén a szolgálati idejének beosztása,

n) intézményi lelkipásztor és beosztott lelkipásztor esetében a részmunkaidőre vonatkozó rendelkezések,

o) intézményi lelkipásztor esetén a helyettes szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezéseket,

p) mindazon körülményeket, amelyeket a szolgálat ellátása szempontjából a díjlevelet kiadó szükségesnek tart.

78. § (1) Az önálló lelkipásztor minimális pénzbeli javadalmáról az egyházkerületi közgyűlés határozatban dönt. A lelkipásztori pénzbeli minimáljavadalom összegére a Zsinati Tanács a költségvetés elfogadásakor ajánlást ad ki.

(2) A pénzbeli javadalomról az állásfenntartó éves költségvetésében kell rendelkezni.

79. § (1) A gyülekezeti lelkipásztor parókián való lakhatási joga a lelkipásztori szolgálati viszonyához kötődik, mely a Magyarországi Református Egyház tartási kötelezettségéből fakad és javadalmi jellegű. A parókia közüzemi és karbantartási költségeit az egyházközség fizeti.

(2) A lelkipásztor parókiahasználati joga - a presbitérium eltérő rendelkezése hiányában - a lelkipásztori szolgálati viszony megszűnésével megszűnik, azt a lelkipásztor és hozzátartozói a lelkipásztori szolgálati viszony megszűnését követő harminc napon belül kötelesek elhagyni.

(3) A parókián csak a lelkipásztor és közeli hozzátartozói (házastárs, gondozásra szoruló szülő, kiskorú, még tanulmányait folytató gyermek, illetve olyan gyermek, aki önhibáján kívül nem képes az önálló életvitelre) lakhatnak, akiknek lakhatási joga a lelkipásztor lakhatási jogával együtt szűnik meg. Más hozzátartozó parókián történő lakásához a presbitérium hozzájárulása szükséges. Nem szükséges a presbitérium hozzájárulása vendégek legfeljebb egy hétig történő fogadásához.

(4) A parókiáról történő kiköltözésért cserébe - törvényben meghatározott esetet kivéve - a lelkipásztort térítés, anyagi juttatás nem illeti meg.

II. Fejezet

Szociális és időskori ellátáshoz való jog

80. § A nyugdíjba vonult lelkipásztor a Magyarországi Református Egyház lelkipásztorainak ellátásáról és Nyugdíjintézetéről szóló törvényben meghatározott feltételek teljesítése esetén jogosult a nyugdíjellátásokra és egyéb nyugdíjrendszerű juttatásra.

81. § A nyugdíjba vonult püspök és esperes az e törvényben írtakon felül egyházkerületi szabályrendelet szerint jogosult egyéb ellátásra.

III. Fejezet

Betegellátási jogok

82. § (1) A Magyarországi Református Egyház a Zsinat Elnöksége által meghatározott egészségügyi szűrővizsgálatot biztosít lelkipásztorai számára.

(2) A lelkipásztort a szolgálat ellátását akadályozó betegsége alatt is megilleti javadalma, illetve annak meghatározott része.

(3) Betegség esetén a helyettesítésről a 86. § (4)-(5) bekezdései irányadóak. A helyettesítési kérelmet a betegség tényét és a várható kezelés tényét tanúsító orvosi igazolással kell igazolni.

(4) A lelkipásztort betegsége bekövetkezése, illetve betegségének szolgálatellátását kizáró napjától egy évig terjedő időre illeti meg javadalom, vagy az ezt helyettesítő pénzbeli ellátás. Ennek meghosszabbítására a presbitérium kérelmére az egyházmegyei közgyűlés engedélyével kerülhet sor.

(5) A betegség esetén járó javadalom, vagy az ezt helyettesítő pénzbeli ellátás mértéke az egyházközségben szolgáló lelkipásztorok esetén egy évig a stóla nélküli átlagjövedelem 100%-a, míg ezt követően a 70%-a.

(6) A keresőképtelenség idejére megilleti a lelkipásztort a parókiahasználati jog is változatlan költségviselési feltételekkel, rendkívüli méltánylást igénylő esetekben legfeljebb két évig. Amennyiben a költség viselésére az egyházközség nem képes, a presbitérium kérheti az egyházmegye elnökségének és az egyházkerület elnökségének segítségét.

(7) Intézményi lelkipásztor esetében a betegség esetére járó pénzbeli ellátás mértéke az ugyanazon intézmény dolgozóinak betegellátásával azonos módon és mértékben kerül kiszámításra, de munkáltatójának legfeljebb egy évig az átlagjövedelem 100%-át, míg ezt követően a 70%-át folyósítani kell, mert ez helyettesíti a gyülekezeti lelkipásztorok részére nyújtott javadalmat.

IV. Fejezet

Gyermekek nevelő lelkipásztor jogai

83. § (1) Amennyiben a lelkipásztor az 52. § (1) bekezdés c) pontja alapján gyermek nevelése miatt a gyermeknevelési támogatások időtartamára lelkipásztori szolgálati viszonyát szünetelteti, a szünetelés időtartamára az állam által folyósított ellátást a Nyugdíjintézet a Magyarországi Református Egyház lelkipásztorainak ellátásáról és Nyugdíjintézetéről szóló törvény rendelkezései szerint kiegészíti.

(2) A Nyugdíjintézet által az (1) bekezdés szerinti folyósított kiegészítésnek megfelelő támogatás azt a lelkipásztornőt, vagy gyermekét egyedül nevelő férfi lelkipásztort is megilleti, aki gyermeke születése, három év alatti gyermek örökbefogadása esetén a gyermek hároméves koráig történő nevelése érdekében lelkipásztori szolgálati viszonyát nem szünetelteti.

(3) A lelkipásztori szolgálati viszony gyermek születése, nevelése miatti szünetelésének ideje alatt is biztosítani kell a lelkipásztor részére a lakhatást legalább három évig változatlan költségviselési feltételekkel. Három évet követően az egyházközség a parókia használatát a helyettesítő lelkipásztornak átengedheti, vagy a parókia közüzemi költségeinek megfizetésére igényt tarthat.

84. § (1) A lelkipásztornő várandósságát a várandóssága orvos általi megerősítését követő harminc napon belül köteles bejelenteni az illetékes esperes és a presbitérium számára.

(2) A lelkipásztori szolgálati viszonyát nem szüneteltető lelkipásztornő gyermeke születésének várható időpontját megelőző 4. héttől a születést, vagy örökbefogadást követően a gyermek 3 éves koráig korlátozott szolgálatot lát el.

(3) A korlátozott szolgálat ideje alatt

a) a gyülekezeti és a helyettes lelkipásztor - amennyiben nincs más képviselőre jogosult lelkipásztor - ellátja az egyházközség elnökségével kapcsolatos feladatokat,

b) egyéb feladatokat az esperessel és a presbitériummal, a kinevezett, kirendelt lelkipásztor a szolgálati viszony létesítőjével legkésőbb a gyermek születéséig, vagy újszülött gyermek örökbefogadásának napjáig megkötött megállapodásban foglaltak szerint, a lelkipásztornő által vállalt körben lát el.

(4) Amennyiben a (3) bekezdés b) pontjában meghatározott határidőn belül a lelkipásztornő önhibáján kívül nem jött létre a korlátozott szolgálatról szóló megállapodás, a gyermek 3 éves koráig a megállapodás megköthető.

(5) Amennyiben a (3) bekezdés szerinti megállapodás hatálya alatt a lelkipásztornő ismét várandós lesz, a felek a megállapodást meghosszabbíthatják az új megállapodás hatályba lépéséig terjedő időszakra.

(6) A lelkipásztornő a korlátozott szolgálat időtartama alatt annak kezdetét megelőző 24 hónap stóla nélküli átlagjavadalmát a Nyugdíjintézet költségvetéséből kell biztosítani, mely

a) azokban a hónapokban, amikor a lelkipásztornó legfeljebb az egyházközség elnökségével összefüggő feladatokat látja el, de legfeljebb hat hónapig, az átlagjavadalom 100%-a,

b) az a) pontban meghatározott időpontot követően az átlagjavadalom 70%-a.

(7) Az (6) bekezdésben meghatározott ellátás ideje alatt a lelkipásztornó javadalomban nem részesül.

(8) A lelkipásztornó részére az egyházi személyek jövedelempótléka a szolgálat alóli mentesülés időtartama alatt is adható.

(9) A korlátozott szolgálat alatt a lelkipásztornó által el nem látott szolgálatokra vonatkozó helyettesítést az egyházközség elnöksége szervezi meg. Ha nem tudja megszervezni, az esperes segítségét kell kérnie. A helyettesítő lelkipásztor javadalmát az egyházközség, nem egyházközségi javadalommal rendelkező esetén a szolgálati viszony létesítője szerinti egyházkormányzati szerv költségvetéséből kell biztosítani, melyhez a közegyház, az egyházkerület, vagy az egyházmegye támogatást nyújthat.

V. Fejezet

Pihenéshez való jog

85. § (1) A szolgálatban álló lelkipásztor jogosult legalább heti egy szolgálatmentes napot pihenőnapként igénybe venni.

(2) A gyülekezeti lelkipásztor esetén a szolgálatmentes pihenőnap hétköznapi napra is eshet. Az állandó pihenőnapot be kell vezetni az egyházközség missziói munkatervébe, jelentenie kell a szolgálati felettesnek, és gondoskodnia kell az esetlegesen arra a napra eső szolgálat ellátásáról.

(3) Az egyházmegye elnöksége szolgálatmentes pihenőnapok kiadhatósága érdekében egyházmegyei ügyeleti rendet alakít ki. Amennyiben az egyházmegye elnöksége ezt megszervezni nem tudja, kérheti az egyházkerület elnökségét, hogy működjön közre az ügyeleti rend kialakításában.

(4) Az intézményi lelkipásztor pihenőnapja az intézmény rendjéhez igazodik. Amennyiben az eltér a világi jogszabályok szerint meghatározott munkaszüneti napoktól, azt a díjlevélben rögzíteni kell.

(5) Hivatalos szolgálat céljából igénybe vett heti szolgálatmentes pihenőnap egy éven belül pótolható.

86. § (1) A gyülekezeti és a helyettes lelkipásztort évente harminc nap fizetett szabadság illeti meg.

(2) Szabadsága megkezdése előtt legalább nyolc nappal tájékoztatni kell az egyházközség főgondnokát és írásban tájékoztatni kell az egyházmegye esperesét a helyettes személyének egyidejű bejelentésével.

(3) A gyülekezeti lelkipásztor helyettese elsősorban az egyházmegyébe bekebelezett - kivételesen az egyházkerületben lelkipásztori szolgálati viszonyban álló - más lelkipásztor, vagy exmisszus és exmisszus-gyakornok lehet. Egyházkerületen kívül lelkipásztori szolgálati viszonyban álló lelkipásztor, segédlelkész, exmisszus és exmisszus-gyakornok helyettesként történő igénybevételéhez a helyettesítendő lelkipásztor szerinti egyházkerület elnökségének engedélyét kell kérni. Lelkipásztor diplomával rendelkező, de lelkipásztori szolgálati viszonyban nem álló református egyháztág helyettesként történő igénybevétele a 14. § (2) bekezdés b) pontja alapján lehetséges. Az exmisszus és az exmisszus-gyakornok kivételével lelkész hallgató helyettesként történő igénybevételéhez a helyettesítendő lelkipásztor szerinti egyházkerület püspökének engedélyét kell kérni.

(4) Amennyiben a lelkipásztor a helyettesítésről maga nem tud gondoskodni, úgy a szabadság időpontjáról tizenöt nappal korábban kell az egyházmegye esperes tájékoztatni azzal a kéréssel, hogy az esperes gondoskodjon a helyettesítésről. Ilyen esetben tizenöt napnál hosszabb szabadságot a lelkipásztor folyamatosan nem vehet ki.

(5) A helyettesítést az egyházmegye elnöksége az egyházmegyébe bekebelezett lelkipásztorok közül szervezi meg, figyelemmel a vasárnapi elfoglaltságokra. A helyettesítő szolgálatba a segédlelkész, az exmisszus és az exmisszus-gyakornok is bevonható.

87. § Beosztott lelkipásztor szabadsága nem lehet kevesebb mint huszonegy nap. Mértékéről és kiadásának rendjéről az állásfenntartó elnöksége rendelkezik, öt napot meghaladó szabadság esetén a szabadság kiadását a szabadság megkezdése előtt legalább tizenöt nappal egyeztetni kell.

88. § Intézményi lelkipásztor esetén a szabadság mértéke az intézményre vonatkozó jogszabályok szerint kerül kiszámításra, a szabadság kiadásának joga az intézményvezetővel egyeztetve a lelkipásztori szolgálati viszony létesítőjét illeti meg.

89. § (1) A lelkipásztort a rendes szabadságon túl évenként minden tizennégy év alatti - egyeneságbeli és örökbefogadott - gyermeke után további két nap pótszabadság illeti meg.

(2) A szabadságot lehetőleg az esedékesség évében kell kiadni, azt legfeljebb a következő naptári év március 31. napjáig lehet átvinni.

(3) A lelkipásztort szabadsága idejére stóla nélküli átlagjavadalma arányosan illeti meg.

VI. Fejezet

Tanuláshoz való jog

90. § (1) A lelkipásztor kötelessége, hogy magát folyamatosan képezze és megilleti az a jog, hogy ennek érdekében tanulmányokat folytasson.

(2) A képzésen részvételt és az ehhez szükséges szabadidőt minden lelkipásztornak biztosítani kell. Ennek mértéke évente nyolc naptári nap. Amennyiben az egyházi jogszabályban meghatározott, a lelkipásztori szolgálathoz kapcsolódó képzés vagy továbbképzés vizsgakötelezettséggel is jár, úgy vizsgánként két nap tanulmányi szabadság is megilleti a lelkipásztort.

(3) Ha az intézményi lelkipásztor folytat tanulmányokat, az ebből eredő jogosultságait és kötelezettségeit tanulmányi szerződésben kell rögzíteni.

91. § A tudományos tevékenységet folytató lelkipásztornak

a) az illetékes püspök öt évente legfeljebb három hónap rendkívüli szabadságot adhat, amely idejére a lelkipásztort pénzbeli javadalma folyamatosan megilleti,

b) az illetékes egyházkerület vagy egyházmegye elnöksége egyéb juttatást vagy kedvezményt nyújthat.

VII. Fejezet

Segélyek, támogatások

92. § (1) A lelkipásztor gyermekvállalása esetén a gyermek születésekor vagy örökbefogadásakor, továbbá közeli hozzátartozójának (a lelkipásztor szülője, gyermeke, házastársa) halálakor egyszeri, egyházkerületi szabályrendeletben meghatározott mértékű segélyre jogosult.

(2) Eseti - meghatározott eseményhez kötött - vagy rendszeres támogatásban lehet részesíteni a szociálisan rászoruló, vagy váratlan, rendkívüli helyzetbe került lelkipásztort, lelkész családot.

93. § A segélyezés és támogatás rendszerét, annak mértékét az egyházmegye, egyházkerület és az intézményfenntartók évenkénti költségvetésében kell meghatározni.

HATODIK RÉSZ

NYILVÁNTARTÁS ÉS ADATSZOLGÁLTATÁS

94. § A Magyarországi Református Egyház

- a) a református felsőoktatási intézménnyel teológus szak lelkész szakirányon hallgatói jogviszonyban álló,
  - b) a lelkész diplomával rendelkező, valamint
  - c) a lelkészi képesítéssel rendelkező egyháztagjait
- aktív, valamint passzív (rendelkezési állomány, szünetelés, nyugdíj) szolgálati viszonyuk alatt nyilvántartja.

95. § (1) A kisegítő szolgálati nyilvántartást az egyházkerület elnöksége vezeti. A kisegítő szolgálati nyilvántartást az elektronikus törzskönyvi rendszerben, személyi kárton megnyitásával szükséges vezetni. A kisegítő szolgálati nyilvántartás a következő adatokat tartalmazza:

- a) a hallgató személyes adatai,
- b) a hallgatói jogviszonyra vonatkozó adatok,
- c) a kirendelésre vonatkozó adatok (szolgálati helye, kezdő és záró időtartama, felügyelő lelkipásztor vagy mentor neve és szolgálati helye),
- d) a vonatkozó zsinati szabályrendelet által meghatározott egyéb adatok.

(2) Az illetékes püspök a kisegítő egyházi szolgálati viszony létesítésének kezdeményezése érdekében az érintett református felsőoktatási intézménytől bekéri a teológus szak lelkész szakirányú hallgatójának kisegítő szolgálati kirendeléséhez és nyilvántartásba vételéhez (kisegítő szolgálati nyilvántartás) szükséges adatokat. A felsőoktatási intézmény köteles az adatszolgáltatásnak nyolc napon belül eleget tenni a tanulmányi nyilvántartás alapján kiállított igazolás formájában.

96. § (1) Az egyháztagot a lelkész diploma megszerzését követően a lelkipásztori nyilvántartásba (törzskönyvbe) kell venni.

(2) A lelkipásztori szolgálati viszony adatait a törzskönyv tartalmazza és a törzskönyvi kivonat igazolja.

(3) A törzskönyvet az egyházkerület elnöksége a 97. § (1) bekezdés szerinti iratok alapján megnyitja és vezeti a következők szerint:

a) A református felsőoktatási intézmény a lelkész diploma kiadását követő nyolc napon belül a hallgatói nyilvántartásban szereplő adatok alapján kiállított igazolásnak a lakóhely alapján illetékes egyházkerület elnöksége részére történő megküldésével kezdeményezi a lelkipásztori nyilvántartásba vételét. Az egyházkerületi elnökség beszerzi a még hiányzó adatokat és okiratok másolatát.

b) Honosított lelkész diploma esetén a nyilvántartásba vételt a szükséges adatokat igazoló dokumentumok hitelesített másolatának leadásával a szolgálatba állítandó lelkipásztor kezdeményezi a magyarországi lakóhely (ennek hiányában tartózkodási hely) alapján illetékes egyházkerület elnökségénél.

c) Az egyházkerület elnöksége gondoskodik a törzskönyvi adatlap megnyitásáról, erről értesíti a lelkipásztort és a Nyugdíjintézetet. A saját törzskönyvi adatlapjába a lelkipásztor betekintési joggal bír.

(4) A nyilvántartásba vétel alkalmával a nyilvántartást vezető egyházkerület a Nyugdíjintézet számára mindazon törzskönyvi adatokhoz hozzáférést biztosít, amelyek a lelkipásztori társadalombiztosítás és a nyugellátáshoz szükségesek (személyi adatok, adóazonosítójel, társadalombiztosítási azonosítójel, lakcím, szolgálati hely, szolgálati státusz, ezek keletkezésének, változásának, megszűnésének időpontja). Ezeket az adatokat a Nyugdíjintézet nyilvántartja, kezeli. A biztosítással és ellátásokkal kapcsolatos adatokhoz való hozzáférést az egyházmegye, egyházkerület, a Zsinat Elnöksége és a Nyugdíjintézet számára biztosítja.

(5) A nyilvántartást vezető egyházkerület a Magyarországi Református Egyház Oktatási Szolgálat (a továbbiakban: Oktatási Szolgálat) számára mindazon törzskönyvi adatokhoz hozzáférést biztosít, amely az Oktatási Szolgálat feladatellátáshoz szükséges (törzsadatok). Ezeket az adatokat az Oktatási Szolgálat nyilvántartja és kezeli.

(6) Az első szolgálatba állítás alkalmával az egyházkerület elnöksége a törzskönyvi adatokat és az adatok alapjául szolgáló iratokat a szolgálati hely szerint illetékes egyházmegye számára hozzáférhetővé teszi.

97. § (1) A lelkipásztornak a nyilvántartásba vételhez be kell nyújtani a következő iratok másolatát:

a) születési, házassági anyakönyvi kivonat, keresztelési, konfirmációi és házasságkötési emléklap, vagy az ezt helyettesítő anyakönyvi igazolás,

b) személyi igazolvány, lakcímaazonosító igazolvány, adóazonosító jel, társadalombiztosítási azonosító jel,

c) gyerekeinek születési anyakönyvi kivonata, keresztelési emléklapja, vagy az ezt helyettesítő anyakönyvi igazolás,

d) lelkész diploma, lelkipásztori képesítés, egyéb képesítést, végzettséget igazoló dokumentumok,

e) lelkipásztori szolgálati viszonya létesítésének dokumentuma,

f) tanulmányok végzése esetén hallgatói jogviszony igazolása.

(2) Az iratok eredeti példányát az adatok felvételekor be kell mutatni.

98. § A törzskönyvben a következő adatokat és körülményeket kell feltüntetni:

a) személyes adatok (név, születési hely és idő, anyja születési neve, apja neve, adóazonosítójel, társadalombiztosítási azonosítójel, állampolgárság, lakcím),

b) a lelkipásztori juttatások céljára szolgáló bankszámlaszám,

c) megkeresztelésének ideje, helye, konfirmációjának ideje, helye,

d) házasságkötés adatai, házasság felbontásának ideje, bírósági ügyszáma,

e) házastárs, gyermeke személyi adatai, vallásuk, gyermekek keresztelésének ideje, helye,

f) tanulmányok végzésére vonatkozó adatok: középfokú tanulmányok befejezésének helye, ideje, lelkész diploma, lelkipásztorképesítés megszerzésének helye, ideje, eredménye, intézmény megnevezése, egyéb végzettség, képesítés megnevezése és megszerzésének adatai, külföldi tanulmányok ideje, helye, kurzus megnevezése, lelkipásztor továbbképzésen szerzett kreditek,

g) nyelvtudás megjelölése, fokozatának igazolásául szolgáló bizonyítvány adatai,

h) tudományos fokozata,

i) kitüntetései, elismerési,

j) lelkipásztori szolgálat típusa, szolgálati hely megnevezése,

k) szolgálati viszony szünetelése, lelkészi képesítés hatályban tartására vonatkozó adatok, felfüggesztés ténye és időtartama,

l) többes lelkipásztori szolgálati viszony,

m) fegyelmi eljárás megindításának ténye és időpontja, feddésnél súlyosabb fegyelmi büntetés, bíróság megnevezése, ügyszáma, mentesülés időpontja,

n) lelkészi képesítés megszűnése, oka,

o) nyugdíjazásra, nyugdíjba vonulás utáni szolgálatra vonatkozó adatok,

p) büntetőeljárásban meghozott jogerős marasztaló ítélet adatai.

99. § (1) A nyilvántartásban szereplő adatait a lelkipásztor minden év január 31-ig köteles ellenőrizni és ennek tényét a rendszeresített módon a törzskönyvi nyilvántartásban jelezni, továbbá a nyilvántartott adatok változása esetén a (2) bekezdésben meghatározott módon bejelentést tenni. A határidő elmulasztása esetén az elmulasztott ellenőrzés pótlásáig a segélyek és támogatások folyósítása szünetel.

(2) A nyilvántartásban szereplő személyek kötelesek az adataikban bekövetkezett változásokat - a változásokat igazoló dokumentumok eredeti vagy hiteles másolatával együtt - tizenöt napon belül az adatszolgáltatásért felelős egyházmegye elnöksége útján az egyházkerület elnökségéhez bejelenteni. Az egyházmegye elnöksége három napon belül továbbítja a dokumentumokat az egyházkerület elnöksége felé.

(3) A törzskönyvben nyilvántartandó fegyelmi büntetésről szóló egyházi bírósági jogerős határozatot az elsőfokon eljáró egyházi bíróság küldi meg az illetékes egyházkerület elnökségének.

100. § (1) Ha a szolgálati hely változásával az egyházkerület illetékessége is változik, az egyházkerület elnöksége tovább küldi a dokumentumokat az új szolgálati hely szerint illetékes egyházkerületnek.

(2) Szolgálati viszony megszűnése esetén a lelkipásztor törzskönyvi adatlapját a lakóhely szerint illetékes egyházkerület vezeti.

 101. § (1)¹

(2) Az adatkezelés szabályait az adatkezelőre vonatkozó állami és egyházi szabályok határozzák meg.

(3) A törzskönyv adatai az egyházi címtár adatainak kivételével nem nyilvánosak.

(4) A Zsinat Elnöksége jogosult a törzskönyv egyes adatait is bekérni, és azokat - a személyes adatok védelme mellett - statisztikai összefoglalókhöz felhasználni.

102. § Törzskönyvéről a lelkipásztor indokolt kérésére az egyházkerület elnöksége köteles hiteles másolatot kiadni, a szolgálatáról törzskönyvi kivonatot kiállítani.

HETEDIK RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

103. § (1) Ez a törvény a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) A 101. § (1) bekezdése 2025. január 1-én lép hatályba.

(3) Hatályát veszti a lelkészek szolgálatáról és jogállásáról szóló 2013. évi I. törvény.

(4) E törvény hatálybalépésekor 3. életévét be nem töltött gyermeket nevelő lelkipásztornőre a 84. §-t a lelkipásztornő döntése alapján kell alkalmazni.

---

1 Hatályba lép: 2025. I. 1-jén.

TARTALOMJEGYZÉK

2024. évi II. törvény	1
a lelkipásztorok szolgálatáról és jogállásáról	1
PREAMBULUM	1
ELSŐ RÉSZ	1
BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK	1
I. Fejezet	1
A törvény célja	1
II. Fejezet	2
Alapelvek	2
III. Fejezet	2
A törvény személyi és területi hatálya	2
MÁSODIK RÉSZ	2
ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK	3
HARMADIK RÉSZ	6
A LELKIPÁSZTORI ÉLETPÁLYA	6
I. Fejezet	6
A lelkipásztori szolgálatra való felkészülés, lelkészképzés és lelkészi képesítés	6
II. Fejezet	6
Felszentelés, bekebelezés	6
III. Fejezet	7
A lelkipásztori szolgálat	7
1. A lelkipásztori szolgálat általában	7
2. A lelkipásztori szolgálat típusai szolgálatvégzési hely szerint	8
3. A lelkipásztori szolgálat típusai képesítés és jogállás szerint	9
3.1. Teljes jogú, önálló jogállású lelkipásztor	9
3.2. Teljes jogú, nem önálló jogállású lelkipásztor	9
3.3. Nem teljes jogú, nem önálló jogállású lelkipásztor	10
IV. fejezet	10
Egyházi kisegítő szolgálat	11
V. Fejezet	12
A lelkipásztori szolgálati viszony	12
1. A lelkipásztori szolgálati viszony létesítése	12
1.1. Egyházközségben szolgáló lelkipásztor	12
1.1.1. Gyülekezeti lelkipásztor választása, beiktatása	12
1.1.2. Kinevezés	13
1.1.3. Kirendelés	13
1.2. Intézményi lelkipásztori szolgálati viszony	14

2. Többes lelkipásztori szolgálati viszony	15
3. Magyarországon kívüli lelkipásztori szolgálat	16
4. A lelkipásztori szolgálati viszony felfüggesztése	16
5. A lelkipásztori szolgálati viszony szünetelése	16
6. A lelkészi képesítés hatályban tartása, elvesztése, rendelkezési állomány	18
7. Lelkészi képesítés visszaállítása iránti eljárás	20
8. A lelkipásztori jogviszony megszűnése	21
9. A lelkipásztori szolgálati viszony megszűnése	21
VI. Fejezet	22
Elhunyt lelkipásztor emlékének ápolása	22
NEGYEDIK RÉSZ	22
A LELKIPÁSZTOR KÖTELEZETTSÉGEI	22
ÖTÖDIK RÉSZ	24
A LELKIPÁSZTOR JOGAI	24
I. Fejezet	24
Javadalomhoz való jog	24
II. Fejezet	25
Szociális és időskori ellátáshoz való jog	25
III. Fejezet	25
Betegellátási jogok	25
IV. Fejezet	26
Gyermekek nevelő lelkipásztor jogai	26
V. Fejezet	27
Pihenéshez való jog	27
VI. Fejezet	28
Tanuláshoz való jog	28
VII. Fejezet	28
Segélyek, támogatások	28
HATODIK RÉSZ	29
NYILVÁNTARTÁS ÉS ADATSZOLGÁLTATÁS	29
HETEDIK RÉSZ	31
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	31